

966

Państw. Teatr. i. Szt.

Kata

Nowe góło.

Nowe w Pa. W. Sądow.

DYREKTOR TEATR. I. S. HR. SKARBKA

WE WŁOWIE

J. 1893

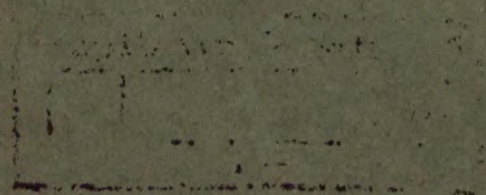

N° 966
BIBLIOTEKA TEATRALNA
Własność Gminy m. Lwowa.

953

Nowe Socko

Komedia w 3. aktach

Wiktora Sardou
przetłumaczona z francuskiego

przez
DYPLOMACYJĘ I TRUHN. SKARBKA
WE LWOWIE
A. D.

Mieczysława Chłanowskiego.

Państw. Teatr Stary
966.

Lwów
1883 r.
~~~~~

Q-78/4311

R685

Ooby:

René. P. Woleński

Genevoix. J. Kłosinski

De Marseille. P. Kwieciński

Pontarmé. P. Sachorowski

L'etubeyin J. Kamejoki

Gudin. P. Galassiewicz

Bounefoy. P. Lenard

Andrzej. P. Kierowski

~~Lequepy~~

Gayard P. Kasprowiec

Malaudrin

Komisarz. P. Lenard

Tapicer

Gosc

Klara, Pni. Nowakowska.

Teodorya Pna. Knapczyńska.

Emilia Pni. German.

Adela Pna. Wistobowska.

~~Pani Legniew.~~

Gabryela Pni. Kwiecińska.

Groom.

Przejdzie się w Paryżu.

Akt pierwszy.

Stary dom, - sufit wysoki, salon urządzo-
ny z komfortem, meble staroswieckie, portrety
familijne; w 1^{ej} kulinie na lewo drzwi do
kuchni, dalej do magazynu, - między temi
drzwiami wielka sofa, - w głębi drzwi do
sali jadalnej; - na prawo w pierwszej kulinie
jedne drzwi, dalej drugie, - między niemi
biórko, - wielki potel; w głębi staroswiecki
regar.)

Scena 1.

Emilia - L' Aubepin.

(Przy podniesieniu kurtyny i podczas
całej sceny Emilia dobywa z wielkiej so-
fy srebra, obiera i przygotowuje do obiadu
przez otwarte drzwi sofy widac stoly bie-
liwy - stukanie do drzwi w głębi)

L' Aubepin.

(wchodzi zastawiony) To ja Emilio!
Emilia.

A. pan L' Stubepin.

L' Stubepin. (wesoło)

Jeżere nie przyjęchali.

Emilia.

Wie jeżere.

L' Stubepin

Mówił mi już Gudin, bo idąc tu-
taj wstępować do Kasy.

Emilia.

Bo ten dworzec kolei dosyć daleko,

L' Stubepin

Schowaj to tymczasem.

(daje jej dwie butelki wina, które miał
pod paletotem)

Emilia.

To na drześniejszy obiad? schować
do piwnicy.

64

L'Chubepin

Onie, rostaw panu tutaj - ale ostro-
żnie, bo to wino niepospolite.

Emilia.

Bańd pan spokojny. (wchodzi
do kuchni na lewo)

L'Chubepin.

(rozumiewa że nie przez otwarte drzwi)

Ch, coś za miły zapach - Wy-
borny kapewne przygotujecie
nam obiadek.

Emilia (w kuchni)

Staram się o to.

L'Chubepin.

Ch! ta pierzeń - ta pierzeń!
jażdem już w niejednem miejscu
pierzeń, ale nigdzie takiej, jak
twoja.

Bo też pierze się od ósmej rano.
(porwaca z kuchni, wyłazi na korytarz,
aby wyjąć bielirny z szafy)

L' Aubepin.

Chcie panie pomódr.
Emilia.

Oh, panie L' Aubepin, - ile
rany dotknę się tej pięknej bielirny -
serce mię boli! - zdaje mi się,
że widzę moją panią wratającą
się ohoło przygotowań do wielkiego
obiadu. L' Aubepin.

Oh, co to była za gospodyni, ta
biedna moja kurpuka! - a jej
mąż - ten biedny Pillerat, co

to ra ertowiek ! Ona ciebie bardzo
kochala.

Emilia

O, i ja kochalam ją szczerze; miałam
wtedy lat 16, gdym wešla w jej
dom.

L'Abbe pin.

Przypominam sobie; - w popioła-
nym wale, w ciotke palmy; a wiem,
że ty byłeś wtenczas bardzo ta-
dwintha; prętem nadwyczeraj mi-
ta i tagodua; - z powierzkowno-
ści zmienitas się naturalnie, ale
nie z serca i duszy; gdy przed
20^{tu} laty umarł Pillerat, a wkrótce
potem i jego żona, cóżby się było
stało z panem Genevoix, gdyby

nie ty! Onie chciał się żenić, przez
przezwyczajanie dla siostry i został
sam z handlem na głowie i
z dwójkiem dzieci. Chcieliśmy
jeszcze o chłopca Rene - on już nie
potrzebował nikogo - miał lat
22, - ale matka Gabryela była
jeszcze przy pierś. Genevoix nie
mógł się dla niej żenić; w tym
wieku byłoby to głupstwem - zresztą
jego siona byłaby radosze tylko
macochą dla tej matki - gdy tym -
czasem ty ... ileż to razy mówił
do mnie: „Emilia, to nie bona -
to prawdziwa matka!”

Emilia

O, bo ter Kocham Gabryelę z całego
serca.

L'Étubepin.

Dzięki więc tobie wszystko było jak
najlepiej; - Genevoix będąc spo-
kojnym o gospodarstwo oddał się
zupełnie handlowi! „Stara Ko-
karda” rostała jak dawniej; ra-
piera Pillerata pierwszym maga-
zynem towarów jedwabnych
i wstążek w tej dzielnicy, - Re-
né ożenił się - Gabryela wyrosła
dzięki staraniom twoim.

Emilia

(z westchnieniem) Ale co najgorsza,
była tak wątła, tak delikatna, że
musiałam się z nią roztaczać, gdy
miała zaledwo lat 11.

L'Étubepin

Tak, zachorowała niecierpliwie,
po czym wystano ją do starej ciotki
Duhamel, - i wyszło Moniergo się
jakką najlepiej, bo jest teraz zdrowa -
wz! Genevoix przypowie ją nam! -
a jak ją wtedy będziemy przyja-
nowali! Emilia.

Ale jak się spamięja!

L'etubepin.

Którzy będą na obiedzie?

Emilia

Cała familia, - bo to rocznica ślubu
pani René.

L'etubepin.

Chóć Boże, jak to cras mija! Już
10 lat od jej ślubu!

Tak, - 10. Emilia

13.
7
L'Étubepin.

J nie mają dzieci

Emilia

BIBLIOTEKA TEATRALNA
M. Masność Gminy m. Lwowa.

Oh, tego im brakuje.

L'Étubepin.

Có! ra westchnienie! — Czy będąc
już matką, chciałabyś jeszcze być
babką.

Emilia

O, nie pragnę tego dla siebie, tylko
dla pani René.

L'Étubepin.

Czy ja brak dzieci rozumie?

Emilia

Oh, a nawet zdaje mi się, że
nie bardzo troszczyłaby się o nie,
ale dziecię przywiązałoby ją może
bardziej do gospodarstwa — bo

tego rodzaju wychowanie córki
Kupca, jak jej, wcale mi się nie
podoba. — Wychowano ją w wiel-
kim pensjonacie w ~~Champs~~ ~~Elys-~~
~~sées~~ z hrabiankami i córkami
bankierów — a skonczyła na maga-
rynie, — główna w tem winna
opa, który był człowiekiem próżnym,
i wreszcie popsuł.

L'etuberein.

Ale przecież przez 10 lat musiał,
ta się przywykraić.

Emilia.

Przeciwie, dopóki się jest młoda —
to pół biedy — ale przychodzi wiek,
w którym kobieta liczyć zaczyna

156
minione, najpiękniejsze lata swo-
jego życia, - widzę nieraz jak ja
odwaga odstępuję i dla tego gragne
dla mej dziecięcia - bo przy dziecię-
ciu nie ma czasu myśleć o clem
innem. ma ojejsi w prawo

L' Etuberna.

To mnie niepokoi, coś mi powie-
driata, - ja tego nie spotrzeptem
Emilia.

Ale pan René musi to widzieć -
choćby nie mówi!... i ^{jeżeli} ~~jeżeli~~
tabie czegoś brakuje, - wchodź -
wychodź! .... Skaz niespokojny-
żona rumiana - o nie jest tu tak,
jakbyu ja chciała.

L' Etuberna

16.
Gabryela zastąpi im corkę.

Emilia.

Oh! o mądrym spokojnym - ta
inaczej wychowana.

L'Etubepin.

Oh! ja już zagadatem, a czas mi
powracać do domu, - dwie butelki
wina dla całej familji, to ra mało,
pójdę jeszcze po ctery:

Emilia.

ma więcej "grob".

Obiad punktualnie o 6^{tej}.

L'Etubepin.

(odchodząc w prawo) Bądź spo-

kojona! Scena II.

Klara - Emilia.

97
Klara

(wchodzi z lewej w chwili kiedy od-
chodzi L'Chubepin) Emilia - czy
to L'Chubepin wyszedł?

Emilia.

Tak pani, może go zawołac'?

Klara

O nie, nie, może odejść.

(Emilia wychodzi do sali jadalnej)

Scena 3.

Klara - Teodorya.

(Zaraz po wyjściu Emilii, Klara otwiera
drzwi przez które wešla i wprowadza
Teodoryę na reke)

Klara

Teraz może wejść.

Teodorya

Có! na ceremonie, moja droga. Czy
możemy się przynajmniej uścisnąć
w tym niebezpiecznym progu?

Klara

Z całego serca! Nie widziałysmy
się lat 10. (uścisnęły się i uścisnęły)

Wy tłumacz mi najprzód co się spro-
wadziło do tej dzielnicy, która nie-
powinna ci nawet być znana?

Teodorya

Zdarzenie bardzo zwykłe. Przed
kilkoma dniami kupiłam tę wstążkę,
która mi się nadwyrapienie podoba-
ła, — lecz brałam mi do całego
ubrania — przysłałam do tego samego

1017

magaryni - żywi nie ma - cho -
dys sama, sultam - nadaremnie -
aż w końcu pewien kupiec powie -
driat mi, że tylko w jednym sulta -
nie kurtkowym pod „Starą Mokar -
dą” dostać mogę - idę więc natych -
miast - spotykam ciebie i tym spo -
sobem, za pomocą Niku Toki wstari -
ki - odnowiła się nerwana od
lat 10^{ciu} znajomości z pensjonatu, -
i co? - poszłaś za mąż?

Klara.

Tak,

Teodorya.

Masz dzieci?

Klara.

Nie mam.

Teodorya.

Teodorya.

Tem lepiej - to wielki kłopot, -
ja mam tylko jedną córkę - a Bóg
widzi...

Klara

W jakimże wieku?

Teodorya.

Siedem lat, - to okropne! ale na-
swęście od lat 6^{ciu} jest u mojej
matki.

Klara.

A wiec?

Teodorya.

Ale to rawsze powód do wielu
smartwień! Naprzykład dzisiaj
donosi mi matka, że malutka do-
stała kaszlu, - to niemiłe! można
mi było wtedy dopiero donieść, jakby

już ote minęło. Gdybym nie była ^{21.}
tak bardzo zajęta - miałabym na
cały dzień zwartości.

Klara.

Czyż jestes tak bardzo zajęta?

Teodorya.

Najprzód, jestem wdową.

Klara

Ah!

Teodorya.

O, tak moja droga, - byto to mat-
riciństwo z rożnami, - baron La-
verda... z dobrej familji, z pro-
wincyi, - trochę majątku, ale
zdrowie... Objęchaliśmy wszyst-
kie kąpiele i zakłady, aż w kon-
cu zmarł w Monako. Na niesre-
żnie postawił interesa majątkowe

w bardzo złym stanie, - familia
 zrobila mi proces - w skutek czego
 jestem tylko dorętownicą i tasciciel -
 kg majątku córki, z 10ma tysią -
 cami dochodu, - mogłabym wprowadzić
 państwo na mar - ale pierwsze mat-
 riestwo dość niewiele zostawilo mi
 wracenie - a zrenta - mam w swie-
 cie finansowym wielu przyjaciół -
 zapraszają mnie - bywam wrę-
 dzie ... w czasie mity wieczory-
 w lecie podróże - wdowiestwo
 wcale mi nie ciąży.

Klara

A cóż te twoje interesa, o których
 mówiłaś?

Teodorya.

Pojmiesz moja droga, że 1000 do-
chodu w Paryżu - to uedra - tre-
ba więc pomyśleć o jakiejś speku-
lacyi...

Klara.

J cōi - rualartas?

Teodorya.

Łłoty interes! - Dostawa drewna
Korkowego; - wyobraź sobie mo-
ją drogą trzy kroć setysięcy he-
ktarów lasu Korkowego, uietknie-
tego jesrcie od Bryniam - w in-
teres ten włoży towarzystwo nad
którego zorganizowaniem pracyś,
kapitał 14 milionowy, a wkrótce

24. ryski będą ogromne, tak że będą
miałą milion!

Klara.

Czy sądzisz, że ryski będą tak wielkie?

Teodorya.

Pomyśl tylko moja duszko - jak
romanty wyciek z drewna korko-
wego - parkiety lekkie, suche,
a w razie pożaru tylko pozerwie -
ją ~~nic więcej~~ - futryny, koruise,
rosety - wszystko korkowe! - a jak
wyborczy bruk! na ulice! - ta
elastyczność! Pajutrze mam
audyencję w tym interesie przy
wlicy Lapitte i dla tego potrzebu-
ję tej wstążki.

Klara.

Teraz pojmujs - dlaczego jej tak
rukates'.

Teodorya.

A ty? pomoiwmy teraz o tobie.

Klara.

O, ja nie bywam na ulicy Lafitte -
od rana do wieczora ulica Terenot -
oto moje życie.

Teodorya.

(Coopada pokoj) Ty tutaj prujnu -
jesz?

Klara.

Tutaj.

Teodorya.

Weale nie elegaukie uradzenie,

Klara

Familijne.

Teodorya.

Czy w całym domu nie znalazł się
dla siebie kącik?

Klara.

Moja droga! cały dom rajęty
dla handlu.

Teodorya.

Piedna durko! — prawię tam, że
w pensjonacie miataś usposobie-
nie do elegancji.

Klara.

O! gdyby mi wówczas był kto
powiedział — że najpiękniejszych
10 lat życia spędzę przy ulicy Je-
venot.

Teodorya

Ale jakie to się stało?

Niestety! Tak jak być musiało!

Córka kupca, przeznaczona byłam
do handlu. Ale ktoś myśli w pen-

sjonacie o przyszłości, która nas
 czeka. Uczyłam się tańczyć, ryć-
wać, malować i pisać wiersze.

Ah! moja Teodoryo! - Wszystko
to usposabia bardziej do nowego
wstarek, awizeli do handlowania
niemi! - I jakże smutek podo-
bnego świątecznego wykopania? Oto pe-
wnego dnia wpada ze Trami nasz
przyjaciel domu, pan Generaix - twój
biedny ojciec umarł na ulicy, tchnięty
apopleksją! - Cóż mi porostato?

Interesa rawiżtane, - trzeba się było
wybrać po cery i malarstwa i wiać ^{stł} do ksiąg

rachunkowych. i pomimo wszelkich
 starań udało mi się uratować tyle -
 dwa 40.000 fr. z majątku ojca, jako
 mój posag. Przewidywałam już z trwo-
 gą, że zostanę starą panną - gdy się
 okazało ^{się} ^{Pan. Pillera.} ~~mój mąż~~ w połączeniu się z nim
 widziałam dostatek a z czasem i bo-
 gactwo, - goryżęłam go więc bez en-
 tuzjizmu, ale i bez trwogi.

Teodorya.

I cóż dalej? jakież twoje rypie
 teraz?

Klara (z góry)

O! 'moje rypie'. Oświej jestem
 na nogach i rękach racynają
 się korespondencje, rachunki-

przesyła! ~~Jemu obiad, kiedy mogę~~ ²⁹ 15

~~potem takie same zatrudnienie do 3^{iej}~~
^{niezadanie}
To brwa do godziny 3^{iej}

od 3^{iej} zastępuje mnie Masjer -

^{Taluzin}
i mogę wyjść, - ale dokąd? w ri-
mie już prawie noc; - w lecie - wyst-

No co lubię, nastro oddalone - wolę więc

siedzieć w moim pokoju i rabijac

czas czytaniem. - Chóć mąż powraca -

jemny wieczorek z wujem i sorka -

wiaamy o eskoncie angielskim, albo

o handlu bawetna. - Po wieczory

w lecie siedzę w ogrodzie, w riwie

przy kominku z dziećmi w reku,

meżczyźni grają w domino - a nara -

jutro znów to samo!

Teodora

To obwar wcale nie wesoły.

Klara

O tak!

Teodorya.

Ity ngadrasz się na to? rzerzyguś -
watas' z innego rycia?

Klara.

O nie, - często opawowija mi nie
dawne moje marzenia, napominam
o wszystkich sprawach handlowych -
i zdaje mi się, że jestem w jednym
z owych eleganckich, wowiejących
salonów, o których marzyłam
nieraz! - Lecz cóż - upojenie to -
kie nie trwa ~~nie~~ długo, bo na-
gle budzi mnie z niego głos chłopca
ślepego.

Teodorya.

31.
16

Oh biedna moja duszko - to mi-
jna rachować.

Klara.

Jestem rzeczywiście chora - na
splin ! - Chodź się, - wyszłam mi
męzy - nawet ta sata ^{patygonchalska} knota do-
mowa ! - ta bowa - wróć ko-
biety ! ten wy autykt ! - to same
doskonałości - ale one mi nie mędrą !
Ten cały dom - to nie dom - to ja-
kas starożytna pułownia ! a o 200
kroków dalej nowy - świetny, ry-
wiowy, olśniewający ! Nadaremnie
przywodził go do siebie głosem pra-
gnienia - on daleko odemnie.

Teodorya.

Oh ty moiesz się zbliżyć do mnie.

Klara

Musimie gościć?

Teodorya

Przebież się do innej dzielnicy -
urzędu magazynu miodu - wśród
nowego Parvya.

Klara

Gdybyś to powiedział panna Je-
nevoix!

Teodorya

(patrzy na zegarek) O! rapada -

Tam się, już pięta, - a o 4^{tej} mia -
Tam ważny interes do ratowania,
do widzenia!

Klara

Kiedy się robaczymy?

Teodorya

33.
17
O, ja przyjdę odwzajemnić się wkrótce,
nie daję ci mojego adresu, bo prze-
prowadzam się i nie mam jeszcze
stałego pomieszczenia.

Scena 4.

Ter same - Andrzej.

Andrzej.

Proszę pani - list od pani Legnepy.

Teodora

Czy to ra pani Legnepy?
ma odcisnąć w lewo

Alara.

(biorąc list) Dawna moja są-
siadka; ~~prośba~~ osobistostwa, ^{człotliwość}
a jej mąż prężnawany rygetnie.

(otwierając list i majdując próbkę) Prowo-
dź ? - a! jakaś próbka!

Genevoix (w Alanie)

Tedy moje dziecię, - tedy.

Andrzej

Zdaje mi się, że słyszę głos pana
Genevoix.

Klara

Chój wy!

Andrzej

Z panem Gabryelą.

Klara

Powiedz, że odprowadzam panią
i zaraz powracam. (do Teodory, wy-
chodzi) Uważaj na schodach.

Teodora (na scenę)

Oh prawda! Coś na schody!

Scena 5.

Genevoix - Gabryela - Andrzej
chłopiec mlepowy z pakietami.

Genevoix

(wchodzi na scenę) Klara! Emilio! (wchodzi

z Gabryelą pod ramię, wesole, z kurykiem¹⁸

Rene! Klaro! - Tedy moja cór-
ko - tedy! Cór to, czy tu nie ma
nikogo? Idzie onis?

Chudrey: ma siostrę w domu
Pani razar przyjdzie.

Genevoix (do Chudreja)

Lawotaj Emilis - albo nie .... (do
Gabryeli) ty Lawotaj, ty ...

Gabryela

Emilko!

Emilia, (re sali jadalnej)

Jestem.

Genevoix

Widzisz, że ustysrata! Cicho! nie
ruszaj się. (stawia ją za sobą)

Emilia

(wbiega z głębi) Jestem panie! (suka
włoskami Gabryeli)

Genevoix.

Yak siz masz poczciwa moja Emilia!

Emilia,

Dzien dobry panu, - a Gabryela?

Genevoix.

Gabryela - powróciłem bez niej -
bo ona chce tam jeszcze rok raba-
wic'.

Emilia

Jakto? uwrak stymatam jej glos.

Genevoix.

Gabryeli?

Emilia

Wolata mnie

Genevoix.

To Andrej siz wolat.

Emilia

(obraca się do Andreja) Ohe nie, -

37
19
jestem pewna, że to był jej głos.

Genevoix.

(podczas gdy się Emilia odwróciła, po-
wstała ku niej Gabriela) Oto ja, mamo!

Emilia.

(wskaza Gabriela) O! drogie dzie-
cko moje! - jenerre! jenerre! co to
ma rozkosz catować tego aniołka.

Genevoix.

(do Emilii) Co to, płaczesz?

Gabriela.

Droga Emilko!

Genevoix.

Oj, ty stare dziecko! po co ci te łzy?

Emilia

Nie owarij pan na nie, to łzy są —

dosci. ' Wiedzę znówu drogie dzie-
ci moje - które było takie warte-
a teraz zdrowe - piękne. ' - Opa-
nie! podobne ukrucie tylko Młocieta
pajac' zdola. ' To moje dzieci. ' moje.
(do Gabryeli, wskazując ją) Nieprawdaż,
ciś ty moja!

Gabryela

Oferi nie ptaor, bo w koncu i ja
ptakac' racne.

Emilia.

Muzi nie, nie, - chociaż takie try-
sa, bardzo mite. ' - O - Bóg jest
dobry.

Gabryela.

Gabriel mój brat?

Emilia

Pan René wyszedł z panią Klarą³⁹
ale wkrótce powrócił! (podrzucając
Gabryelę) Jak ona wyrosła!

Genevoix. (do Andrieja)

Pójdź tu, poróżnij go moje dzieci?

Gabryela.

To pan Andriej.

Genevoix

Towarysz twój z lat dziecięcych
a teraz nasz Komisarz, — poróżnij
chłopców! — Zawołaj mi Gudina,
(Andriej odchodzi do magazynu)

Emilia.

A jak wypiękniała!

Gabryela.

Dla czego tak patrzyś na mnie?

Emilia

Patrz czy masz jeszcze ten ruarek
który miałas spiektury się raz w kuchni -
ale nie ma już ani śladu.

Gabyela,

Jakto, pamiętasz jeszcze?

Emilia.

Ochój Boże! pamiętam wszystko, co
się ciębie tyry - Pan porwałas na-
rywac' ja, ty " ?

Genevoix.

Nie wiem, czy...

Emilia

Ah prawda - nie mogłabyś się
porzyrwyraic.

Genevoix

Stare dziecko! Czy nie widzisz,
że kartuje? - wszak to twoja córka.

Scena 6.

21

Cir - L' Etubepin.

L' Etubepin.

(wbiega z dwoma butelkami w rękach
i dwoma w kieszeniach) Idźcie
jest ta nawa gwiazdeczka - nasze
kwiaty? Genevoix.

Oto i kwiaty.

Gabryela.

To kwiaty L' Etubepin!

L' Etubepin.

Ona mnie pomała! Pójdź dro-
gie dzieci!... lecz nie... nie! - astro-
pinie z butelkami.

Co? Genevoix.

L' Etubepin.

(daje butelki Emilii) Trzymaj! -

(otwiera ramiona) Terar - (ratny -
muje się) Jeszere nie! (wyjmując
butelki z kielnemi i oddaje Genevoix)

Jeszere dwie! - et terar nie ma
jwi radnej przeszkody! (siotka Gabryela)
Jakas ty piekna, moje dziecię!

Scena 7.
Cir - Gudin.

Genevoix.

(widząc wchodzącego Gudina) do Gabryeli/
Tego ci nie prezentuję.

Gabryela
Pan Gudin! Genevoix.

(bardzo głośno) Kasz przeciw Kasz.
(ciszey) cłow głośno - on nie do-
styszy! (głośniey) który ci vobit okrz-
ty z papieru - pamietaś?

Gabryela.

22

O, prawnie tam doskonale! (głosniej)
Jakie się pan niewa panie Gudin?
Dobrze pan wygląda.

Gudin

A! bardzo dobrze... jak rōra!

Genevoix.

On myśli, że mówi o sobie! (n.s.)
Biedny stowick!

Gudin. ma okęję w lewo

Cręę się natodrym, gdy sobie przy-
pomnę, jak nieraz przeszkadza-
mi przy nasie a ja brzyknętem
grubym głosem: „Hu! hu!” - nie-
kiedy ze śmiechem, - ale wracata
razem wołając: „Jesure Gudin,
jesure”

Gabryela.

Pocciwy ertowiek!

Genevoix.

O, patrz na niego z uszanowa-
niem moje dzieci! - to wrót
pocciwości i siłachetności! Ten
ertowiek od 50^{ciu} lat ruwa bar-
dziej nad naszym majątkiem, ani-
żeli my sami. Jestem tylko rawdrie-
prawy nasze istnienie, bo gdy w ro-
ku 1848 groziła nam zupełna
ruina, a wszelkie nasze starania
aby utrzymać radość naszym robo-
wiarzom, były nadaremne, - Gudin,
bez mojej wiedzy - wyptał nak -

49
23

rytowi z urlowanego przez 30 lat
pracy majęteckim! - O! to radkie
serce. (śiłka Gudina na ręce)

Gudin

Co pan mówi?

Genevoix

O! nie, mój poczciwy Gudine, - rejdź
do magaryni - i klari poramyskać -
drisnij u mnie święto.

Gudin

Spiesz. (wychodzi z Andrejem)

Genevoix

(regar bije pół godziny) A! ani Rene'
ani Klara nie powracają! (do Emi-
lii, która ratuje Gabryela w ręce)

A! co ci się dzieje z obiadem?

Emilia me okępi u lewo

46
Ah! prawda! i jej pokoj jeszcze
nie uporządkowany! Straciłam
słowo!

Gabryela

Ja pójdę z tobą.

Emilia

Nie, nie, — pierwszej robisz porządek.

Gabryela.

Ju ci pomogę.

Emilia.

Nie, nie! Wszystką za paną ratuję —
ma! (wychodząc)

Genevoix

Zostan, to jej sprawia przyje-
muje! Mój kochany L'Étubepin...
bardzo tak dobry i pojdzie jeszcze przed
objadem do pana Loiseau i rąpy —
tągo oświadczam mu akt.

L'Étubepin

97
24

Biegne, a nie rzedcie rupy bere-
mnie. (wypodri)

Genevoix.

Madri spokojny.

Scena 8.

Genevoix — Gabryela.

Genevoix.

To takie prawdziwy wasz przyja-
ciel! - gdzie kiedykolwiek w was-
zym najdroższym kogoś kto zastępuje,
abyś go Kochała.

Gabryela.

Przed wszystkim siebie wypieram.

Genevoix.

Hum! ja jestem stary gadula, ale
postaram się dla ciebie o utrodego
poeciowego chłopca, który mnie za-
stąpi.

Gabryela.

Jakto, raledwo przybyłam i już
chcesz się mnie porbyć?

Genevoix

Owie! ty się z nami nie portacysz!
ja to tak utwierd i mam już nawet
pewien plan! - typoczasem urzą-
dzeniem dla ciebie pokoik pamięci -
rki z oknami na ogródek, - gromad-
zo, to pokój twojej matki. Zadrzem,
ie albowia przepiękna wspomnie-
niami o niej jest najstosowniejszem
miejscem dla twajego spoczynku.

Gabryela.

Dziękuję ci Kochany wyjątku!

Genevoix

Zresztą nie się tutaj nie zmienia,

25
stare meble, portrety - pornajeskie
raprowe.

Gabryela.

O, pornaj.

Genevieve.

Owe są tak drogie dla mnie przez
wspomnienie, jak gdyby stanowi-
ły całość rodziny, - wszystko
zdaje się porównywać do mnie -
na tym fotelu usypiał co wie -
proza twój ojciec - w tym biurku
chował twój dziadek pierwsze pię -
niądre wystrane i drobiarskie -
go swojego handlu - a ta szafa,
to pierwszy rbytek, którego sobie
powołała twoja babka. W jednej
chwili mogłbym te drogie dla mnie
spręty zastąpić nowymi, modnymi,

i kowtowaynui nieblami - ale one
 nie byłyby dla mnie typni starymi
 przyjaciółmi, typni świadkami na-
 szych też i radości, - ~~nie prze-~~
~~małatały~~ z nich ta słachetność,
 co z tego fotelu, ta ucieśność co
 z tego biorka, ani oszczędność, któ-
 rej godtem była ta ~~rafa~~! - O, sra-
 nuj moje dręczę starych przyjaci-
 siół, bo nowymi zastąpić ich tru-
 duo!

Emilia (wychodzi)

Już gotów. Genevoix

Chodźmy, panie Gabryelo!

Scena 9.

Ciri - Klara.

Geneviox.

Ch. 'stór i Klara!

Klara.

(do której Gabriela przybiega z usi-
slciem) Kochane dziecię - znam

cię tylko z listów twoich - ale one
nauczyły mnie kochać cię jak
poeciwa, siostrozybkę.

Gabriela.

O, dręczy ci z całego serca!

Geneviox (do Klary)

Nieprawdaż, że takna? - co?
prawdę mówię!

Klara.

Bardzo miłutka! - a jak się
poręcznie ruchów prowincjonal-
nych -

Gabriela.

Gestem trochę niergrabna, prawda?

Klara (kusiniechem)

I do twarzy ci z tem! (do Genevoix)

Czy widziata jid swój grakój?

Genevoix.

Nie jeżere, - wlasnie ja tam pro-
wadzę. Pjdriesz z nami?

Klara.

Naturalnie.

Andrzej.

(nieumiało, pokazując list pani Leguepy)

Przepraszam panią... ten list.

Klara.

A! list od pani Leguepy - w in-
teresie.

Genevoix.

O, ja wiemkam nawet od jej listów!
Pjdri moje dręcz. Bicie w bebrzy,

razgrzejmie trąby - panna Gabriela
wchodzi do swego apartamentu!

Klara.

(biorąc list) Zaraz przyjdę na
wam.

Generoix.

(wyprowadzając Gabriela) Czekamy.

Scena 10.

Klara - Andrzej (w głębi)

Klara (cicha)

" Kochana moja przyjaciółko ..."
(z ironicznym uśmiechem) Przyjaciół-
ko! " Już dwa razy wybierałam
" się odwiedzić cię, ale nie mam
" jeszcze odwagi powrócić do mo-
" jej dawnej dzielnicy." (przełykając
" Co za ruckwatość! " Chój lokaj! "
" Jej lokaj! " - " wręcz ci problem nie -

„bierkiej materji do mojego buduaru -
 jej buduar ! „Badré Tarkawa
 „gowiedrici mu, czy masz także
 „materję, albo gdyby jej dostać mo-
 „żna, to pojechathy moim powozem !
 - jej powóz ! - „zwryjdró robacze
 „mój maly patacyk, to cię rozewie
 „wśród tego monotonnego życia, ja-
 „kie pędzi przy sekawaduej warze
 „ulicy ! „Młutkie stworzenie ! -
 (do chudrej) Powiedr panu lokajowi
 pani Leguepy, że nie mamy tego
 koloru, więc może odjechać powo-
 zem swej pani. (daje chudrejowi
probbę - chudrej odchodzi) O! gdybym
 mogła odptacic ci kiedyś to ruchwal-
 stwo !

Scena II.Klara - Rene.Rene' (na scenę)

Tarar powracam siostryanko!

Klara (biegnie naprzeciw
mu) O, Rene!Rene (wchodzi)
Znakatem ciebie,Klara.I ja ciebie także - coś - przy-
chodzi od notariusza?Rene (odrywając)Ja? Nic - przywitaniem się
z Gabrielem i znakatem ciebie,KlaraOddycham! (u.s.)Rene ^{raczej} ~~Włosek wataru~~Czy jesteś sam? (ramyła drzwi)

Klara (rozkrywając)

Dlaczego? Rene.

Mam ci coś powiedzieć!

Klara

Cóż takiego?

Rene (półgłosem)

Najprzód powinienem ci, a po-
tem opłacać podarek.

Klara.

Ah! pokaz! René.

Nie mam go przy sobie, bo nosić
go nie można, — za wielki.

Klara (zryw)

Chcę jakiś mebel?

Rene.

Nie, — podarek, który ci przy-

nowy - nie remdlesz?

Klara.

Cie, nie, ale mój gwędziej, gine
z ciekawości.

Rene.

(ocglada się w koto) Jestto - nowy
apartament.

Klara (niepokojna)

Nowy apartament.

Rene.

Dot na magazyn, a całe pierwsze
pietro dla nas.

Klara

Gdzie?

Rene.

Przy bulwarach Chalesherbes.

Klara

(z wytkryfikian radości) Ah! (rucha

musisz na wyjeździe) Otk! jakże ja
ciebie Kocham!

Ciszej! René.

Klara

Jakiś ty dobry! mój drogi René!
mój skarbie! moje życie!

René

Wiesz naderatem drogę do twoje-
go serduszka?

Klara.

Odgadłeś, nie ginę z nudów w tem
skaradnem nieskręcaniu?

René

O ja, czy wypłisz, nie z niego
radościuicy? - Czekatem tyłko
rozwiązania spółki z wujem.

Klara

30

Czy to nowe pomieszczenie już
zapewnione?

Rene.

Umieblowane.

Klara

O, mój aniołku!

Rene

Te materje, o które się pytałem
czy są, w twoim gnieście były
przerzucone do twojego salonu.

Klara.

Do Chójsalonu! Wiesz, będę miała
mój salon, jak Leguepy... (z mnie-
sieniem) Chójsalon!

Rene

I do twojego buduaru.

Klara

Chójego buduaru! — Naprawdę! Ka-

20
petur ! - predrej ! ... chodruy !

Rene

Dokad ? Klara

Zobacz to pomieszkamie,

Rene

Jeszcze nie można,

Klara

Dlaczego ? Chce je widzieć raz.

Rene

Ciszej dla Boga ! a wy ? a obiad
familiowy ?

Klara

Zjedzą po prostu.

Rene

Oleż ... Klara

Oleż ma ładnego ależ - chce wi -

31

dzień moje apartamenta, moje
meble, mój salon, - rzedzą obiad
bez nas.

Rene.

Ależ moja dawka - nie bądź dzie-
cinna - nie robisz przykroci na-
stępnego pocziwemu wyjątkowi.

Klara.

To prawda... ale... jakże to ro-
bić? - przecież nie myślisz odus-
wić spółki?

Rene.

Być może.

Klara.

Jakto?

Rene.

To od niego zależy. ~~Blas~~regor wu-
jątek Genevoix nie ~~miaby~~ miaby
być naszym ~~spólnikiem~~ ? - Ten

02.
dom mornaby odnajac, a przy belwa-
rach Chalesherbes wystawic gozto:

"Pillerat i Generoix."

Klara.

"Pod Starą Korkardą? Alis mój
drogi."

Rene.

Owie, - mój dawny Kolega Poutarue
podat mi projekt do wyborczego no-
wego gozta "Pod rlotym woztem."

Klara.

"Pod rlotym woztem." - doskonałe,
to rozumiem - to gozto elegancie
i nowe - ale jak naklonic wu-
jaska, z jego raktarratami upre-
dzeniemi.

Rene

Spóbrujemy, on nas Kocka - more

si da přechováat.

Klara

A jerti odmóví?

Rene

Onie, - to niepodobna! - a rvesetg -
tem gorrej dla niego! nie bedrie -
my sobie mieli nie do wyrucenia.

Klara

Pravda, - ale jakie, drinaj -
pory wryptkich?

Rene

Matyphuiast, jevere pored obia -
dem,

Klara

Tak, to lubis.

Rene

Ale musir mi dopomódr.

Klara

Z całego serca, moje rtotho.

(całyje go)

Rene

Tyko zwolna, - ostroimie!

Scena 12.

Cii - Genevoix.

Genevoix.

A! wy tutaj? Rene.

Jestem wyjasnu.

Genevoix.

Nie widziates' L'okubepina?

Rene

Nie jemore. Genevoix.

Postatem go do pana Loiseau po

ten akt... Rene.

Otar wlasnie wyjasnu co do tego
interem, moja rzona i ja, chce-
liemy podac pewien plan.

Genevoix. (niada)

Ho, Mucham.

Reue

(niada pury nim po prawej; Klava po
lewej). Plan typracy i reformy.

Genevoix.

(rdriwionuy) Reformy? jakiej reformy?

Reue

Powierchownej - naprzyklad w na-
nem godle.

Genevoix.

Wnasnem godle?

Reue

Tak jest wyjasnen ... pod stara
Koharda - czy nie uwara wyja-
sek, ie to ile brmi?

Genevoix

Ile brmi! - et to dalszego? -

00.
(powtarzając zadowoloniem), Pod
stara, "Karda" aże to breni do-
mouale!

Klara.

To godto trochę zastanawia.

Genevoix.

Wtem rata jego wartość! Da-
wne godto ~~mały~~ ^{ładny} handel!

Klara.

Zapewne - ale godto modniejsza
wcaleby nie rozchodziło, naprzy-
kład: "pod rłotym wóstem -"

Genevoix.

Pod rłotym wóstem. " - cōi to ma
mały? Klara.

Toż prawe wiele mały.

Genevois

34

Ale nie ma ani koloru, ani opi-
ni.

Reue.

Precciwie wyjawka ma kolor
tłota.

Klara

I opinie wspólne całego świata.

Genevois.

I wy możecie o tem pomyśleć?

Ja miałbym zmienić firmę
kardła naszego od wieku?

A może w końcu przenieść się
na inną ulicę?

Klara

Opyteliśmy i o tem, mój wyjawka.

Genevois

Opisuj ulicę Jarenot, która jest
nieprawdziwą, a firmę Genevoix
i Pilleret?

Klang.

nowe

Ale Paryż się zmienia - mamy dziel-
nice.

Genevoix (ustaje)

A! o to wam sło! - nowe dzielnice!
nowy sklep, nieprawdai? nowy no-
wej ulicy, nowego Paryża?

Gene

Dla czegożby nie, mój wyjątek?

Genevoix

Kiedy? przemiędy!

Gene.

Cóż wyjątek nasz do narzeczenia
temu nowemu Paryżowi?

Genevoix.

O mój dziecię! to nie jest mia-
sto, tylko rbiegowisko! - to nie stolica

Francji, tyłko Europy! To nie ⁶⁹
jest Paryż, bo już nie ma Pary-
żanów! Klara

Czy nie rozumiesz wyjaśnienia jak
on się wrócił?

Genevoix.

Podróżowałem go! — Postęp ten był
konieczny, przegrana.

Reue.

Przecież nie potępię wyjaśnienia
tego zbytku, który tam panuje.

Genevoix.

Przeciwnie! niech żyje zbytek
ale przez ostentację.

Klara

Z ostentacją?

Genevoix

O tak, moje dzieci, - jest to naj-
 większe rze, które nas pochłania
 dzięki twoim nowym dziełnicom,
 nowym relikwiarzom i nowym gołębom!

Jakto? Mława
Genevoix.

Te tam idzie wszystko, - zmienia
 się pomieszczenie - to nie ma
 na porządek wiele - ale z tą zmianą -

na potężniejszą zmianą trybu
 życia - zmianą mebli, toalety
 i nastosowanie wszystkich roz-
 czań! Rene.

Chceć mieć wszystko! wreszcie
 znam tyle magaryńców.

Genevoix.

71
36

Ja mam te twoje modne maga-
ryny, citem ich radaniem ~~black~~
blichtr powierzchowny! - Zamiast do-
brych, trwałych i drogich towarów,
sprzedają je, bez gustu na tanie
ceny! Ja powtarzam sobie co wie-
cowa z rorkowa: „Wzrognam
się, ale nie wyrognam nikomu
trzywdy. - Chciocie sobie co chce-
cie, ale mnie to sprawia przyje-
mność - i mam sen spokojny.

Mara.

Tym sposobem trzeba się zdecy-
dować na życie przy ulicy Tere-
not, bez żadnych przyjemności
i bez radość ^{przyjemności} ~~nie~~ ^{było}
się pracą, możliwość życia swobodnego.

Genevoix.

Alc Któr to mówi moje dzieci?

René.

(ciicho do Klary) Chtie nalegajmy.

Genevoix.

Przeziwicie, użycujcie wszelkich
zwyczajności, które się zgodzą
z waszym postanowieniem i z waszy-
mi środkami! Do pięciu lat
będę miał wotypicy liworów do-
shodu - to wystarczy dla was
i dla Gabrieli, - wtedy kupimy
sobie wioskę i tam będziecie
my być wolni, a ciety wie-
siace zimowe zabawimy w Paryżu.

Klara

Toż nie inna, - żyć nie myślimy

wijaska porokonywać!

Rene

Jesteśmy zdecydowani,

Genevoix.

Otoś tak lubię! - Chceć iść, stara
Kokarda" - przez te stoty
wertem! (wychodzi przez głąb)

Scena 13.

Rene - Klara.

(patrzy na siebie w zwierciadle)

Rene

I cóż?

Klara

Wszak mówią,

Rene

Teraz już nie ma innego środka,
tylko czekać.

Klara.

Zapewne, ale nie odwarzymy się
nigdy powiechrzei mu wyrost:
Bądź zdrow wujaszku - rortaj-
samy się.

Rene

O! to trudne zadanie.

Klara.

Co trudne powiechrzei, to się pisze.

Rene

Chacz stasnośi. (bierze się do pisania)

Klara.

A potem razar pojedniey.

— Rene (napisawszy)

Che jak mu to doroczyc?

Klara

Zostaw na stole i chodź!

(wychodzi po lewo)

75.
38

Scena 14.

Genevoix - potem Gabriela - Emilia
Austriak - L'etubepin - Judin,
(Widać są, pędalną, oświeconą, stół
nałamyty)

Genevoix

Do stołu docięci, do stołu! (otwiera
drzwi) Czy są wstępy? (patrzy na
są widrac pustki) Cór to? ich
nie ma? (idzie do ich pokoi) Rene!
Klaro! Gabriela (wchodzi na nią)

Cie ma ich?

Genevoix.

Cie ma - (do Gabrieli) Zawołaj
na dół, moje są w magazynie.

Gabriela (nota)

Rene! braciszku! (miłemu)

Genevoix. (odmawiając)

Ocie ma ich ?

L'Étubeyin

Před samým obídem.

Gabryela (spostrega
list na stole) List !.. od mého bra-
-terka !.. do ciebie wujastku - (podaje)

Genevoix. (ryso, biorąc list)

Do mnie ? To včerejší ! - list..

odwagi !.. (crista, včela mu drží,

poslala již s listem i v milování ocieva

Trz)

Gabryela (nie spuskrvajas

g r o t k a) Wujastku ! drogi wujastku !

(Genevoix v milování pokazuje jej list

ona spoglada na list) O A ! - wyje -

chali -

Emilia

Wyjechali ? O A ! - (odwaca się i ptasse)

77
39

Genevoix.

Tak! Rene! - Klara! nasze dzieci!
O! to obrotuie. (wryscy starszego)
L'etubepin.

Genevoix, mój poeciwy!... uspokój
się!

Genevoix.

To nic, nic, - to tylko przerwa
chwila! - Nie oddać się w ten
sposób! - w dniu uroczystości!

Kiedy my wryscy...

Gabyela (starsze mu na
wrysc) Nie ja tu jestem, mój rloty
wujawku! - jestem przy tobie i nie
opuszczę ci nigdy! nigdy!

Genevoix

O, drogie dzieci! - jak to do-
bre, że tu jesteś - riesz powróciła!
Pójdź tu poeciwy Gudiu.. L'etubepin, mój wujawku.. Emilio..

70
miejmy odwagę... gdzie jest Emilia?

Emilia. (która siedziała
u Ciebie i placie) Jestem panie,
Genevoix. (podchodzi ku niej)
Pójdźmy do obiadu.

Emilia (wstaje)
Dobre panie, - rdejęcie dwa na -
krycia. Genevoix.

Onie, nie rdejęmy i nallopywaj' dla
nich codziennie ... bo oni powrócą.

Emilia (z powątpiewaniem)
Oh! Genevoix

(wstrzymując Try) O, powrócą! ... po-
wroczą nierawodnie. (Try go opa-
nowuje - pada na fotel, wszyscy go
otaczają.)

Koniec aktu 1^{go}.

Act drugi.

Wskaz.
Sto. St. Kom. 40
79

Buduar bardzo elegancji - w głębi
po lewej drzwi wchodowe, - po prawej
połkaj Klavy i Kominek w 1^{ej} Nulini -
na środku radiatora; po lewej dos-a-dos,
po prawej sreslong i. t. d.)

Scena 1.

Bounefoy potem Adela i
Groon.

(Przy podniesieniu zastawy Bounefoy
w kiberji stoi po prawej z piórkami od
prochów pod ręką - ustawia na komin-
ku, - zegar bije 4ta godzina)

Groon.

(otwiera drzwi wchodowe) Panie
Bounefoy^{Bonfo-p} - sturaca przytana
przez biuro. Bounefoy.

Sturaca! Niech wejdzie. (Adela

wchodzi w kapłuszu i bardzo eleganckim
stroju) (Groom wychodzi)

Bounefoy.

(nie patrzając na Adela, która łonieje
apartament) Trochę siadać.

Adela (siada)

Pani nie ma w domu?

Bounefoy.

Jest przy toalecie, raczej udeję-
drze.

Adela

Tem lepiej, - powinniśmy ze sobą
trochę, - ale ja pana znam...
tańcystom z panem!...

Bounefoy.

Ah prawda!... moja piękna
tańcząca. (ciągnie ją w rebe)

Adela

81.
47
Cór? czy tu dobre miejsce?

Bounefoy.

Wcale nie rle.

Adela

Cór to na ludzie?

Bounefoy. (zdumiony)

Hm... tak... Muzry...

Adela

Pzedrzu tu jakiś interes?

Bounefoy.

Lecasseu, more!

Adela

Czy rany słasz pan tu rościć sturę?

Bounefoy

Magaryu pod „tłotym wertem”
otwarty z wielkim natęsem do,
piero przed 6^{ci} tygodniemi - ro-
stane tak długo, jak długo będzie

dobry interes!

Adela.

Ktoś tu mieszka w tym domu?

Bonnefoy.

Na dole nasz magazyn, - pierwsze
piętro, siedem okien na bulwar, -
nasz apartament - obok siedem
drugich okien pan Charville - sro-
wiek nadzwyczaj wesół.

Adela

A na drugim piętrze?

Bonnefoy.

Panna Mandaryna.

Adela

Na trzecim?

Bonnefoy.

Baronowa Laverdaz - wdowa

88
92
jak powiada, grzyjaciśtha panu
i pan Poutanne grzyjaciśtha pana.

Adela

Powiedz mi pan coś bliższego
o panu.

Bonnefoy.

Pan? - próżny - ściągły konie -
nie ma krewnia.

Adela.

A pan?

Bonnefoy.

Światowa - Paryżanka; lubi balet,
radowy -

Adela

Ma adoratorów?

Bonnefoy.

Jeżeli nie, ale mam nadzieję
na śniadanie z pierwszego piętra.

Adela

Pan de Marsille.

Adela

~~Pan de Marsille?~~

Bonnefoy.

Balkon, bok balkonu ... cresto
się spotykają... (drzwi)

Adela

A! panu drzwi.

Bonnefoy.

Laanonsujz się, moja przyjaciel-
ka. (wchodzi do pokoju pani)

Scena 2.

Adela - Genevoix - Groom.

Genevoix.

Onego siostrzeńca nie ma?

Groom.

Wyszedł przed chwilą z panem stu-

drzejem, ale naraż powroci, a pami
się ubiera.

Genevoix

(spotręga Adela) A - przepra-
sam panią! (Klania się bardzo
grzecznie) (Adela Klania się dumnie)

Bonnefoy.

(powraca do Adeli) Chocierz wejsz,
moja przyjaźnioko. (wyprowadza ją)

Genevoix (odwołany)

Co? - Kto jest ta dama?

Bonnefoy

BIBLIOTEKA TEATRALNA
Własność Gminy m. Lwowa.

Sturaca. Genevoix.

Sturaca? - a ja... no! teraz już
trudno rozpoznać...

Groom.

Panie Bonnefoy... chłopiec z dru-

Karmi czeła na Korekcie.

Bonnefoy.

(podpisuje przedko) Drukować!

Pan Genevoix. (redakcyjny)
Czy robi Korkę?

Bonnefoy.

Jest to mój artykuł, którego razę-
dawo do gazet.

Genevoix

Artykuł?

Bonnefoy.

Tak panie ... o obowiązkach pa-
nów względem sług. (wychodzi)

Scena 3

Genevoix mówi Malandrin.

Genevoix (sam)

Czy już i tacy ludzie pisują artykuły
do gazet? - (niada) A! co na buduar -

petno drienimilow mod.

49

Bonuefoy.

(wprowadza Malandrina) Racz pan
poczekac - pan jest ratrudinowa.

Malandrin.

(w białej krawacie, w rękawiczkach)

Dobrze mój przyjacielu oddaj
mój bilet.

Genevoix

(wstaje i klania mu się) Wice crekac
bezdrienny rarem ... (siada) Lise
raczgnaja się rinnia.

Malandrin

Wasiu miatun to powiedrice'.

Genevoix

Lise opada, tytko nie na bulwa-
rach, bo te drewa nie miaty
go nigdy.

Malandrin

02.
Tem lepiej, bo nadto ciemni rusa-
tyby na sklepy.

Genervois.

Wiec zdaniem pana, jak podrobną,
treba je bednie wyrabac.

Malandrini

Oczywiście.

Genervois.

Na co? je sadrowo.

Malandrini.

Jako dekoracje, ale nie dla ciemni.

Genervois.

Drzewa bez... a to ciekawe,
(Malandrini przegląda rżnię
za pomocą lornetki)

Genervois (m.s.)

Niepotrzebnie się wypowiadanie - to

jakis' urzędnik miejski... (chorąba)⁴⁵
Istotnie... podniektam najrurpet-
niej rdanie pana dobrodziejca..
front tego domu straciłby, gdyby
je zakrył cień drzew... (n. s.)
treba pochlebici'. (gf.) To bardzo
ładny dom
Chalandrin

Tak, w miętym stylu... ale nie
ma artystycznego smaku.

Genevoix (n. s.)

Omyliłem się... to jakiś artysta.
(wstaje)

Boimefoy. (powraca)

Pani przy toalecie - prosi pana
Chalandrin, aby się posatygowat
pórniej.

Chalandrin

Towiedr pan, ie moje natrudnie-
nie nie zostawiaj mi wolnego czasu,
przyjemnem oddać sprawę i postan-
owienia, które przyjętem do pana
de Marseille, ie strony pana Tille-
rat; otóż pan Marseille przyjdzie
tu sam całą rzecz wyjaśnić. (z ułożeniem
do Genevois.) Legnam pana!

Genevois (kłamca się)
(po odejściu Malandrina, do Bonnefoy)

Kto jest ten pan?

Bonnefoy.
To nasz odrwierny!

Genevois (odmownie)
Odrwierny? Scena 4.

Genevois - Pontarnue - potem Gaspard.
Pontarnue (wychodzi i gęgar 2

biany, Tyry, rachyniety) Janko? nie
ma drogiego mojego przyjaciela? 46

Genevois (d.s.)

O! ten ~~jakis Raslary~~ rachyniety! (do Bonnefoy)

Choc to znown jakis newc?

Bonnefoy.

Chic panie, - to jest pan de Pon-
tarue.

Pontarue (wita go ręką)

Dzien dobry! (siada)

Genevois.

Dobry dzien! (idzie do Boninukla)

Gaspard.

(wchodzi podskakując elegaucki, z tor-
netką, szusterczka batystowa)

Pan Pil-
levat nie powrócił? (Wlania się
pau Genevois - sportowego Pontarue

go) O! (zbliza się do niego)

Pontarue.

Ch. jakże się miuwasz drogi przy-
jacielu.

Gaspard.

Nic złe - nic złe!

Pontarue.

Nic widziało się w niedziele.

Gaspard.

Byłem na wyścigach - wygrałem
wół ludorów.

Pontarue.

Cóż robicie wieczór?

Gaspard.

Stylisiny na kolacji u Chariamy -
gratisiny. - przegrałem wszystko.

Pontarue.

To złe!

Gaspard.

Listy do pana.

Genevoix. (do Bonnefoy) 147

Kto to jest?

Bonnefoy.

Tomasz Kasper.

Genevoix.
niezadowolony

Kasper? Poutarnue (do Genevoix)

Z syfkiem sztowick, nieprawdaż?
to mój kuzyn, - rekomendowate
go Renemu.

Genevoix.

Wiesz.

Poutarnue.

Powrócił niedawno z Ameryki,
zład przypisał nowy ~~st~~ system
rachunkowości - rachunek nowy,
doskonalszy.

Genevoix.

Wierz, wierz! - Wyborczy Kasper!

Poutarue (z uwielbieniem)

A jak prowadzi Motyliona!

Gaspard.

(w czasie powyższej rozmowy pisat
łówtkiem na konsolce) do Poutarue/

Do widzenia mój drogi, bo jak
umieć nie ma w nasie, to się ludzie
niecierpliwią! (wybiega podskakując)

Scena 5.

Genevois - Poutarue.

Genevois.

„Ludzkimty Kasjer!”

Poutarue!

Nieprawdą? (wstaje z łóżka)

Oja, jako człowiek młody...

Genevois (patrzy na

nie go - d.s.) Ah!

48

Poutar me.

Lubis go nadwycrajnie - bo to
crtowick nowych idei.

Genevoix.

La pozwoleniem co pan rom-
niest pod nowemi ideami?

Poutar me.

Pod nowemi ideami? ... rom-
nie sie w ogolnosci wystalo co
ritode.

Genevoix.

Jak pom?

Poutar me.

Tak, - jak ja. (u.s.) Czego ten
stary tak sie na mnie patrzy?

(gł.) Zatorytem nawet Alub
ritodych lubri w moim wieku

96.
między 20^{ty} a 30^{ty} rokiem
klub, młodych Paryżanów (siwie-
je się, patrz na Genevoix) dla sta-
wienia oporu starym.

Genevoix.

Biedni ci starzy!

Poutarue.

Jest nas około 20^{ty}. Zajmujemy
się handlem, sztukami, bałkami -
słowem wrypthiem - a głównie
rabawani i tem, co modne.

Genevoix.

To wrecz głupia! ja wcale nie rządzę
pana modnym.

Poutarue.

Bo mi się pan dobrze nie przy-
patrzyłeś. Genevoix

97
49

Przeziwne, wielce doskonałe, res-
pan spruchniały, oskubany...

Poutarue.

(pociągła nęka po głowie) Wytysiatem
trochę, to prawda, - ale bo też ja
rytem.

Genevoix.

Ja rytem także.

Poutarue.

Owie tak jak ja! - Kobiety... ko-
biety! 'spdybys' pan wiedział!...

Genevoix (d. s.)

Ja także on śmieszny!...

Genevoix.

Cóż sami - Rene.

Rene (na scenę)

Chyż wuj jest tutaj? ... ten bępiej.

(wchodzi bardzo szybko i wesoło) A! mój
 wujastku drogi! Prawo! Cza-
 rescie! Jakżeś dobry, że nas
 odwiedzites' - Ah! jakżeś weso-
 śliwy! (ciągnie go)

Genevoix

Jak się masz ładnie!

Rene

Wspaniałą przykrość wyraża nam
 groźba, że nigdy, nigdy nie przestę-
 pisz progów "Złotego wsta."

Genevoix

Poprzedzając to, aby was ukamie-
 niować mi się, że kara spadła
 jedynie na mnie.

Rene

Wojciechowski
 Otrzymał mi 1 go
 po 40 dniach
 koniunktur
 do Renego
 wstąpił
 gdzie jest

50
O, nie mów tego drogi wyjaszku,
wszak wiem, że cię kocham. (do
Poutarne) Jak się masz.

(Poutarne siedzi na małym stoliku przy
kominku, obrócony plecami do publicy-
sty, nogi wyciągnięte i oparte na
krześle) Genevoix.

Mówiono mi, że twoja żona się
ubiera... (siedzi na kanapie)

Rene.

Już pisała? Tak, to jej godzina.
Jakie są wyjaszek niewa?

Genevoix.

Czy ty?

Rene.

O, ja jestem w moim rywiole.
Genevoix.

400.
Byłem tu dzisiaj ~~razem~~ już trzy
razy i nie zastatemi się.

Rene.

Rano wyjeżdżam nwytkle Komu -
o 11^{tej} śniadanie w klubie - potem
cygaro, garoty - potem Sielida - i oto
jestem. (racierając ręce) Żyjęmy
wesło! nieprawdą! Poutanue?

Poutanue.

Spodriciam się.

Rene.

Boże, Koncerta ~~Teatra~~! - Wł-
sady nas wśrodkie; to daj do-
daje domowi narzemu ruacre-
nia - a jakiś powodzenie w świe-
cie ma twoja siostrzenica!

Genevois.

CA - Klara ?

Rene.

Powodzenie niewidkane ! Na
ostatnim balu maskowym w am-
basadzie Brytyjskiej wygła-
dala przeprawy ! Używamy przy-
jemności życia pełną miarą.

Genevois.

W sposób modny ! Dawniej ra-
dowałnians się mniejszem !

Rene.

(preręwa re śmiechem) Tak, tak
piosutki Berawiera i loterja.

Poutarue (śmiej się)

Loterja !

Rene.

Ja też pędy rycie, stopnie
do ducha wam, teraz mamy
rok 66^{ty} a nie 25^{ty}, który ty pa-
mietasz chociaż wujaszku.

(Poutarome przykłada się)

Genevoix.

O tak, ty rycie jak twój re-
gar, który bije dwa razy prz-
dziej jak inne. To jest gorączko-
we.

Rene.

I szczęśliwie, bo się bawimy.

Genevoix.

Deprawdy?

Rene (z najżywszym ra-

1802, 52

dowoleniem) Czy wążpi wujasrek
o tem? W poniedziałek herbata
i wieczór u Duperilów, we wtorek
obiad u państwa Legnepy, potem
opera - we środę bal - we śwar-
tek koncert u Hestra i Molaeja
u baronowej - w piątek teatr
amatorski; w sobotę wyścigi i obiad
w Chantilly - a dziś' rano już nie
wiem co! I cóż - czy to nie ra-
bawa?

Genevois.

Zapewne... zapewne!

Rene.

Czy widział wujasrek moje sa-
louy?

Genevois

Nie, ten.

Rene.

Skoro nie piękny? - piękniejszy
 cokolwiek, jak przy ulicy There-
 not, - a te meble - eleganckie -
 wygodne - te kanapki miękkie -
 te koretki - fotele - a obrzydliwy...

Genevoix

Nie wspominać nie o wygo-
 dnych materacach... Wyciąga-
 cie się na nich! - wyciągajmy
 się.. (wskazuje Pontaruego) Oświe-
 cu się wyciąga! (wskazuje trzej wy-
 magnięcia na fotelach i koretkach)

Rene

A jak wyborne sprężyny! (poduo-
 si się na sprężynach) Natomiast
 je bardzo tanio, po pewnej tancerce,

Genevois.

To tańce ? (wstaje) No - do wi-
dzenia !

Rene.

Majerek żywiołowości, - a Klara...

Genevois

Przyjdź o innej porze, - nie pora -
rywać jej toalety.

Rene.

Oleś Kochany wujewka...

Genevois.

Przyjdź później, później. (idzie
po kapelusz i wystrzeżony portret na
krześle, obrócony do ściany) O! twój
biedny ojciec!

Rene (zakłopotany)

O... nie wiem, jak to się stało,

ale nie rualartem jessere, stoso-
wnego miejsca.

Genevoix.

Gieduy stary! Czy nie myślisz
wynałesi dla niego miejsca pomis-
dry tyui precuduyui obrarami?

Rene.

Owszem... ralaruiz wynajdzie.

Genevoix.

Do widzenia. (do Pontanne, z ukłonem)

Panie, moja 60ta stłada ura-
nowanie twojej trzydziestce.

Pontanne.

(requa go ralla) Legnam pana,

Genevoix.

(z usmiechem) Masz pan stusmoś!

nie rozpinaj się, bo mógłbys się nie
wyprostować! (wychodzi)

Scena 4.

Rene - Pontarue.

Pontarue.
Sukcesy stary!

Rene.
To prawda, ale bardzo powściągliwy,
jęsterły sarni, - przystępny do
spraw ważnych. (dobywa list)

Pontarue. (wstaje)
List?

Rene.
Ciszej! Czy masz mieszkanie
drugiego piętra?

Pontarue.
Chładowskie? doskonałe!

Rene.

Pisze do mnie. Przepłyła rachunek
za materję jedwabną i obiecuje
go napisać częściej.

Poutanue.

Obiecuje Tatwo, ale napisać.

Rene (cruel)

Skuszona o to - nie odmówię tej
przystęgi tak miłej sąsiadce -
to ciekawą i istotą! spotykamy
się często na schodach! Wiedząc
już, kiedy zwykle wychodzi, prze-
chodzę się po schodach i drzem-
nięciem w ręku, którego nie wy-
stawię, a wróciwszy w portarquinie
omota mnie upadkiem w jej objęcia.

Poutarue.

55

Trzeba było upaść - byłbys się jej
w ten sposób reprezentował.

Rene.

Wieś świątelną, - pomyśl tylko co
to na przyszłość - to miewanie
moderum, - już nawet spać nie
mogę! - Tej nocy było u niej pieś -
cin, cyzrescin na kolacji - a ja
tam być nie mogłem! - tego jedne -
go mi brakuje do przyszłości
pisać.

Poutarue.

Wróć to jedynie od ciebie i dalej,
abyś dostał naprośenie.

Rene.

Zapewne - teraz kiedy mam od
niej list - (poprawia się) Ale nie -

in kognety sceny muszę być więcej po lewej

110
nie mogę.

Pauline.

Dlaczego? Rene.

Moja kocha. Pauline.

Nie będzie wiedziała.

Rene

Nie mogę powrócić pórnó - mam
jedną sypialnię!

Pauline

Tu na sposób pana Genevoix!
jedna sypialnia!

Rene.

Dawny wypraj - rzeźba tak
już jest od 10^{min} lat, co na to
poradzić? Pauline.

Kosztować się!
Rene.

111
50

O, nie tak to łatwo! - Klara więc -
wstaby się. Poutarwie.

Podług dawnych wyprawów raze-
wie, ale teraz, w nowym Paryżu,
pan ma osobną sypialnię a pani
osobną. Rene.

Jabym chętnie na to przystał,
ale... Poutarwie.

Teraz się nie modnie! Kie, bar-
dro kie. Scena 8.

Cir - Klara - Teodorya - Czelada.

Klara

(wchodzi w stroju na ulicę - na nią
Teodorya i Czelada, która ubłada jak
dy jej słońce - oświećlenie) Dobry dzień
panom! (Baranowa zostaje w głębi i Czelada)

Rene ^{niej kłamy}

Dzień dobry ci, moje dzieci.

Klara

Gdzie wyjechał?

Rene

Odszedł.

Klara

A ja chciałam go uściskać. (do

Adeli) Moje pierwsiołki. (do Renego)

Wiesz, nie będę dziś na obiedzie.

Teodorya

Jedziemy razem na obiad prozowny
a potem do teatru.

Rene. (siedzi do Pontarne)

Wybornie! mam cały wieczór wolny.

Klara (bierze gazetę

z dominiaką i przebiega) O! O!

Rene.

Cóż tam?

Klara (z radością)

113

57

Nawie narwiśka w garście,

Rene. (kitha Pontar-

meg z radością z siebie) Co to za mę-
skie!

Klara (czyta)

Pomiędzy obywateli, których strój
miał najwięcej powodzenia w am-
basadzie Brarylijskiej etc. etc.
wspomnieć musimy o czerwijącej
pani Pillerat."

Wskryścy.

Czerwijącej pani Pillerat,

Rene. (bionąc garść)

Łokaz... (czyta) Przepysany jej
kostium znanionował prawdzi-
wą Paryżankę."

Klara (z radością)

114. Prawdziwa Panianka!

Rene.

"Tej nazi, znakomity przemysł-
wice a przytem prawdziwy gentle-
man" (groszowa) Co za styl wy-
powi! Klara

Dokładnie!

Rene. (wypta)

"Pan Pillerat, właściciel maga-
zynu pod "tym samym" prze-
brany był na morskiego raka." -

Ch! ci dziękuję! - o niczem
nie zapomnę! a świat ich oga-
daje - to ludzie z sercem.

Klara

Spodriewam się, że napiszesz do
tego redaktora.

Rene

713
58
Nie tylko napisać, ale pojąć.

Klara (odbiiera gazetę)

Nie zgub tego — musisz to przekry-
tać pani Leguepy.

Rene

Ona zginię! Klara.

Właśnie dlatego.

Rene

Prawdziwy gentleman!

Klara.

Prawdziwa Paryżanka! — O!
daje nam to pracować. Po-
racować się wrednie, na balach,
koncercach, teatrach, — ileż to stro-
jów wypuszcza i nie! — pisać
o pani tej, o pani swej — a o mnie
ani słowa! Czegoż im potrzeba!

A teraz nareszcie - „Patrcie -
 Kto to wchodzi do loży? Pani Pillerat!
 Kto tam pojechał tym ~~slownym~~ ^{eleganckim}
 szwiparzem? pani Pillerat! - Ah!
 niech sobie ludzie mówią, że to
 próżność, ale w głębi naszej przy-
 ruac, że to warunek szczęścia.

Rene.

(wzruszony, ociera łez i ściera ją ra-
 metką z umiowaniem) O tak! - czegoś
 podobnego nie doznałibysmy pod
 „Starą Korkardą.“

Klara (ze smutkiem)

Owie! (spostreżenie portretu) Co to
 jest?

Rene.

Wszak wiesz - portret mojego ojca.

Klara

117
59

Jakto? czy jeszcze nieumieram? 3
Rene.

Wie jeszcze, - możebyśmy nawet po-
ruchali dla niegospońca? (probuje
na ścianie pomiędzy ławami drewnianymi)

Naprawdę tutaj?

Teodorya
Owie, tutaj ryle.

Rene (nie ma portretu w głąb)

Tutaj jeszcze gorzej.

Poutarue.

(korzystując) A jak skharadue ramy.

Klara (z usmiechem)

A te kotuierzyki?

Poutarue.

I tupeć. Rene.

W tym salonie nie ma miejsca!
niestosowne ramy do obicia. (nie ma

naprawdę z trudnością jeść gdyby nadto
cierpiał)

Pontarme.

Kłam pewną myśl - w przedpokoju.

Rene i Kłam (protestując)

Oh!

Teodorya

Na rielonem obiciu dobrzeby wy-
 glądał.

Pontarme

Ojciec familji u wejścia - to orna -
 ra gościnność.

Rene

Oh, nie, - odłożmy to na później.

Scena 9.

Cir - Bonnefoy - potem Charville.

Bonnefoy.

Czy pani przyjmie pana bratniego
 do Charville?

Rene.

Proszę! (Przebiegaj odchodzi)

Teodora.

(półgłosem do Klary) Czy to ten
pan, co cię przesładował wreszcie?

Klara.

O! Kto ja nie poznaję

BIBLIOTEKA TEATRALNA
Własność Gminy m. Lwowa.

Rene.

(oblicza się do Klary) Hrabia, mo-
ja duszko, hrabia, nasz sąsiad.

Klara.

Wiem - pokazuje się często na bal-
konie.

Rene.

Staratem się nawiązać z nim
stosunki - potrzebuje go dla polo-
wań w Chantilly... zastanowem
wykonany sposób...

Klara.

120.
A! czy może to poselstwo pana
Chalaudrina...

Rene (z radością)

Nie inaczej!.. Krabia w twoich
salonach... wyobraź sobie... ja-
ki to efekt! (idzie naprzeciw Marullaf

Po wręczeniu panie hrabio! (Teo-
dora i Pontarue odchodzą ku głębi ^{lewej})

Marville (wchodzi i uklonem)

Pani przebaczy, że się osmieszam...

Rene.

O, panie hrabio - to raczyt dla
nas...

Marville.

Na wiadanie wywołane mi przez
pana Chalaudrina, przychodzi sam
odpowiedzieć pani.

Klara

121
61

Chwie? ale ja nie wiem o niczym.

Marsille,

Preobrażam pani - myślałam, że to
że to & w jej imieniu...

Rene.

Przepraszam pana hrabiego... i w jej
i w mojem, bo ona to ja, a ja to ona,
ale niechże pan hrabia będzie ta-
klow usiąść. (Marsille przechodzi
i siada przy kominku)

Klara (do Renego)

Wythumaczcie mi to ~~raz~~ zagadkę.

Rene.

Bo to widziś moja duszko - chodzi
nie o nasz balkon - który od
balkonu pana hrabiego oddziela -
tym jest tylko drewniana ściana.

Jeśli? Klara

Rene.

Otoż ta ściana rastania ci widok
na bulwary.

Klara.

Czyli? - wcale nie.

Rene.

Stysratem, jak się na to uskłada -
tak!

Klara (zrywa)

Przeciwnie - nigdy!

Charville.

Przepraszam, pani, - ta ściana
definiuje front domu i rastania
widok.

Klara.

Bardzo rację, że dla takiej
drobności...

Rene.

Owie, moja droga, to nie drobność -

62
Ka i jestem pewny, że pan hrabia
przy znałej swojej uprzejmości...

Charville.

O panie - oczywiście wszystko, co ko-
wie panu przyjemność sprawić mo-
że - i na godzinę owa ścianka
zniknie.

Rene.

Przepraszam panie hrabio - nie
umiem panu podziękować.

Klara

Choć mąż jest tak niedyskretny...

Charville.

Obymajmniej - sąsiadka przy-
stuga! (podaje rektę Renemu)

Rene (ścisła go na rektę

z kapatem) O, pan hrabia nader
Taszkaw.

Charville.

(spostarego Tautarue i Teodoryz, którzy
pojechał drogą naprzód)

A! pau de Pon-
tarue! — Pani baronowa! naj-
mocniej przepraszam. (mówi z nim
cicho)

Senall.

Cór — Bonnefoy.

Bonnefoy. (tajemniczo)

Proszę pani...

Klara

Cór tam?

Bonnefoy.

(na polkach z biletem w ręku) Jakis
ortowick z dwoma butelkami!...

Rene (zgrozo)

L'etubepin!

Klara (niekontentna)

Ah! (do Renego - n. s.) Fatalnie —

120 63
przychodź do nas na obiad ze swo-
jemi niesodstepnemi dwoma butel-
kami wina.

Rene.

Sto przy paśmie de Marseille.

Klara

Co ra kawiś dla naszego domu!

Rene.

Powiem, że ty masz migrenę.

Klara.

Tak, niech przyjdzie jutro na obiad,
jak będziemy sami.

Rene.

Powót panie kwabisz - stwóż ci
za chwilę. (wychodzi, na nim Bon-
nefoy)

Scena II.

Klara, Teodorja, Marseille i Bon-
tarne przy koniaku)

Klara (do Elvillie)

Istotnie, nie umiem wyprawić przy-
krości, jaką mi sprawiła niedyskre-
cja mojego meża.

Elvillie.

O pani... cóż za niedyskrecja.
Od dawna myślałem już o ruinie-
niu tej ścianki — obawiałem się
tylko ^{zwy}przypadkiem nie ^{nie}wyprowadzić pani ^{dam}przekrości.

Klara

Elvillie pan o tyle słuszność, że do
ruinowania tej przegrodki mam
różne inne powody, a więc i ja
mam.

Elvillie.

O, tak pani nie wspominać o po-

stanowieniem, które mi sprawia wiel- 64
ką radość i nie ^{marę} ~~baraj~~ muszę ra-
ten przypadek - którego choroba
prognatem, jednak nie wywsta-
tem, - wyprawdzie preklinatem
cierzeć tę przeszkodę, która mi
nie dozwalała naprawiać nie wido-
ściu paui...

Klara (prerogowa)

Widzę teraz jasno - jak będzie
rezultat z tego projektu.

Charville

O, paui możesz być przekonana
o najgłębszym moim macunku...

Klara

Ale powróćmy do rzeczy, muszę -
pisać o nimie... staję teraz bar-

dziej awireli Niedyholwiek powinna
 postać niekwieta - prozę pana
 o to.

Charville.

Yakto... panu radasz wreczywiscie...

Klara

Zadam!

Charville.

Aleja jwi przypretem panu Pil-
 kerat...

Klara

Zapowinij pan o tem przypre-
 min.

Charville.

Przypri to panu odcennic radasz,
 datem stowo... gabbie isprawie-
 mowis to rapowmienie.

Klara

Yakholwiek - to panu radanie.
 (odechodza ku lewej)

Mawile.

(odkrośnięcie w głąb kłosa lewej)

Kława (do Teodory)

Idziesz?

Teodory

Chodźmy na obiad.

Kława.

Przełam na mojego mecia.

(kierunek rehawierki z Kławą)

Teodory.

Dłaczego?

Kława

Aby się z nim poręczyć i upre-
dzić, że może później wrócić - bo
trudno wiedzieć kiedy się stonowy
drzewo struka.

(też rozmowy nie powinniśmy mieć -
rewi)

130,
Teodorya.

Oh! zawsze przypominać że macie
tylko jedną, szpiatkę, to siwienne.

Klara

Jeśli nie wygadacie, to pewna.

Teodorya

Gdybyś chciała tylko...

Klara.

Już nie ma mówiący o tem
i pragnę tego, wrak wieś.

Teodorya.

Nie spróbuj dzisiaj - masz wy-
prowy powód.

Klara.

Maś sturmasz... spróbuj, więc

wyprowadzi tych panów.

66

Teodorya

Panowie — który z was raczy mi
podać ramię?

Poutarue.

Stwórz panu. (Klaria się Klara)

Klara / do Poutarue /

Do widzenia! (Poutarue i Teodo-
rya wychodzą.)

Marville (w progu)

Czy to słowo stonje się i do mnie?

Klara.

Ale... Marville (błądząco)

Przyszedłem tu po to, aby je usłyszeć.

Klara

Wież do widzenia, lecz nie nadto
czesto.

Charville.

Dziękuj panu. (wychodzi).

Scena 12.

Klara - Rene.

Klara (słucha) ^{z lewej}

Teraz pomyślmy o tej sprawie,
a to tak drażliwa kwestja.

Rene (wchodzi ze śmie-

chem i pokazuje rękę) Ha, ha, ha!

Cóż to, tyś śmiesz?

Klara

Cóż ruany ta kwestja?

Rene

Ha, ha, ha! Pamiłtwo Leguery pe-

Każę ci staci, - przyjechali ope-
duac' nasre apartamenta - a rwa-
lartwy co krotk takie wrecy, jakich
samu nie maja - odjechali spie-
wnie - panu Leguepy polecita
mu uscisnac' rz serdecnie. (catuje
g) Co ter wypetniam serdecniej
awielu oia cheiala.

Klara.

Skawenie, jestem pomsierang!
(u.s.) Cke ta sypialnia .. ta
sypialnia ! .. trudus racrac' ..
(gt.) Czy pokazowate' mi i sypialnie?

Rene (u.s.)

Pracnosci (gt.) Pokazowatem.

Isor? Klara

Reue,

Pauli Lequerey probita penna,
murae. H.

Klara

Oh! jakaz?

Rene

"To jerrere wawe stave tärkko?"

Klara

Klara
~~Al. sporecta~~ = variorata?

Reue

„ Nasze wyprawne - odwrócić -
„ i dlatego nie wstępujemy z nim. „

Flavor

Corona na to?

Reue

O, ty mawiej ~~stosowa~~ usmiech
stosliwy. (nasladuje) „Ha, ha, ha!
to miernie.”

Flora

Rene

Chociaż pod pewnym względem
prawut jej stusny, bo fason staro-
dawny, ciężki.

Klara

Przecież nie rachujemy go dla
piękności.

Rene

Owie!

Klara

Czy ma dla nas inną wartość.

Rene

Tyle miłych wspomnień...

Klara

Czy mówisz to szczerze?

Rene (wzruszenie)

Czy wątpisz o tem, mój ciuotku,
(u.s.) Trueque radanie. (siada)

Klara (wstaje)

Można by jednak dla oka ludzi
porobić niektóre zmiany.

Rene.

Lapone. - Klara

Naprawdę rządz' Notary.

Rene.

Marzysz, pomówisz o tem z ta -
picerem. Klara

Tętej sposobności ~~można~~ może by
się dało zrobić oparcie.

Rene (bierze ją za obie ręce)

A! i ty rawwaratas, że na merokie?

Klara

Otak! - można by nawet zrobić dwa
z jednego. Rene.

Prawda! Klara

Byłoby to daleko miedniej.

Rene

Tak, tak.

Klara

Po teraz, pomyślam ci się, jest to tak-
żeż raziące.

Rene

O tak, tak, — nie imitatem tego, prowie-
dzieć.

Klara (poprawia mu krawatte

i wstążę) W powrocie nie myśli się
o takich rzeczach.

Rene

Prawda — jest się tak dziecinny.

Klara

Ale stopniowo całe urządzenie udoskona-
ła się.

Rene

I przyszło ci się nawet do tego przebo-
wania, że całowicie oddalać...

Klara (wstaje)

O tak.

Rene

O! moja duszko! jak my się dosko-
nale rozumieemy.

Klara

Ja się tylko tego obawiam, czy będzie

dać miejsca na dwa łóżka...
trzeba by wynieść szafę.

Rene.

O, szafa jest koniecznie potrzebna...
miałaby lepiej wyglądać ~~z przegródką~~.
przegródkę?

Klara

A córki się stato z moim bu-
dowaniem?

Rene

Prawda! budować! - fatalnie!

Gdyby był obok drugi pokój...
naprzeciwko tam na dole, gdzie
nasza garderoba - gdyby był tu
obok... ale cóż - na dole!

Klara

Wprawdzie nie bardzo to daleko
od mojego pokoju.

Rene

Zapewne, tylko przez dwa po-
koje...

Klara

A restauracyjny drzwi otwarte...

Rene

Sta jedynoby wybito ... Panu u siebie

Klara

Pan u siebie...

Rene

Niepodobianki !...

Klara

Przerzuty !

Rene

Pragnienie !

Klara

Rygiel !

Rene

Rodraj romansu ....

Klara
Miedzy matriciŹstwem.

Rene.

ChyŹ wyborna, mój aniołku!

Klara

Nieprawda? (u. s.) Stało się!

Rene (u. s.)

Udało się! (q. t.) Zaraz pomoiwiz
z tapicerem i driz jenera bedzie
wszystko gotowe.

Klara

A ja spieraz za Teodoryz.

Rene.

Dobre, moja durnko - ja bede na
obiedzie w Klubie. (odechodzą - Klara
w swoja stronę)

Klara (porozyla mu w pro-
pe catur) Do widzenia jutro mój drogi.

Rene (tak samo)

Do widzenia jutro mój aniołku!

Koniec aktu 29°

Kłosa
Kalen.
21
Kase
rano

Akt trzeci.

Bogaty salon, - w głębi drugi salon
do tańca, potańcowy z pierwszym turem
awladami z portierami, - tapicerzy Konica
ukonieczanie urzędowanie, - po prawej i lewej
drzwi do mieszkań, - stoły, krzesła, kawa -
py na lewo i prawo)

Scena 1.

^{z prawej z kłosa}
Rene - Pontarnue - Tapicer

^{z lewej z głębi}
Rene (do Pontarnue)

Pojdźcie, mam ci jeszcze powie-
dzieć stowko.

Pontarnue.

(patrzeć na robiących tapicerów)

Oj przygotowania balowe jeszcze
nieukonieczone ? Rene

Ca już na ukonieczaniu.

Rene.

Poutarue.

Córes' mi miał powiedzieć?

Rene.

W ostatnich czasach jestem trochę
w Kłopotie - interesa nie naj-
piej idą - w tym miesiącu przysy-
łać znaczne wydatki na niektóre
rzeczy w urzędzie - a na do-
miar tego przysła mi driscy
pan Ribon rachunek wynoszą-
cy 10.500 fr. na meble wypisane
Mandarynie przed g^{ma} mieniącami.

Poutarue.

I cóż?

Rene.

14
72
Ja właśnie ciebie o to pytam, co
to ma znaczyć? Czy Chaudary-
na ma meble od pana Ribou?

Poutarne.

Czy nie wiesz o tem?

Rene

Nie mi o tem nie mówita.

Poutarne.

Przez dyktację zapewne... bo ona
bardzo dyktetna - ja ją znam!
Chaudaryna była przestęgi roku
w wielkim niedostatku - nasz
pana Ribou - on nie nosi widoku
pięknej kobiety w Ktoporie, więc
urządził jej to garderobko na go-
rze - za poleceniem pewnego

Penwianicryth - bo wtenczas
był Penwianicryth.

Rene

Chciejna o to, - còś dalej?

Pontarmue.

Otoż ra pierwszy miesiąc rapta-
rita, ale ra drugi już nie - a
Penwianicryth ułotwił się - więc
proces - egzekucya... Chaudary-
na wpada z rozpaczą do Ri-
bou - i błaga, aby jej nie wydrze-
wał jedynej browi.

Rene.

Jej mebli?

Pontarmue.

145
93
Za cenę 1.500. fr. - miesięcznie
Rene.

Ktore ja mam płacić?
Poutarue.

Naturalnie, jako spadkobierca,
Rene.

Ale dopiero od sześciu miesięcy,
a on rachuje za drzewiec? Chciał-
nie płacić za mojego poprzedni-
ka? za Peruwiańczyka? O nie!
ja nie chcę - w najgorszym razie
będę ja procesował.

Poutarue.
Nie możesz.
Rene.

Dlaczego?

Poutarue.

A twoja rona ?
Rene.

A ! przeklecie ! - Co tu krynie ?

A ! mam pewną myśl - Karis go -
wyrzucić meble na ulicę.

Poutarue.

Niepodobna !
Rene.

Wiesz Maudaryna wyprowadzi
się.

Poutarue.

Cóż to pomoże ? - Zaptacie
musisz, - zaptać więc lepiej od
razu.

Rene.

Gdybyu tylko mógł ! - ten mié -

74
siac tak dla mnie fatalny! Cóż
nadzieja w mojej dalszej opera-
cji.

Pontarme.

Gieldowej! ah!

Rene.

Interes doskonały - ale tymczasem..

Pontarme.

Przyjrz.

Rene

Od kogo?

Pontarme.

Od twego wuja.

Rene

Od niego? Nigdy!

Pontarme.

Wiesz od kogo innego.

Rene.

Zapewne, - more od siebie - porę -
wratem ci nievar.

Pontarue.

Mój Kochany! mam radoswo Wilka
set franków w Kasie. Najlepiej
będzie, jeżeli napiszesz do tego prze-
kłętego Ribou - ja sam ramiosę
nim list.

Rene.

Mar sturność! ale ten bal...
lada chwila raczmy się schodzić
gościć...

Pontarue.

Spieraj się do twego gabinetu.

Rene.

Mój gabinet przekształcony na

199
75
drisiejzy wiccrok w salon do
gry.

Pontarme.

Nicc napisz gaduholwiek -
chochy i tutaj.

(Rene przychodzi do stołu lewego i da-
je rnak Andrejowi, który się ukaral
w głebi)

Scena 2.

Rene - Pontarme - Gaspard -
potem Jeneroix - Andrej -

dwóch nitodych ludri, w głebi, w stro-
jach balowych)

(Andrej na rnak Renego wychodzi i po-
wraca natychmiast z przyborami do pisania)

Gaspard,

(podchodzi napród; w raku trzyma głowę
lamparta z kartonu) Fatr - no Pon-
tarme!

Poutarne.

(riedri na konapie) Do Kotyliona?

Gaspard.

To bedrie zabawne, nieprawdaż?

Poutarne (konstruje)

Z srytkiem. (mówi cicho z Gaspardem)

Rene,

(do Andreja, który mu przypisał przy-
wory do pisania) ~~Chcielibyś odejść.~~

Czego chcesz?

Andrej (półgłosem)

Przez pana...

Rene.

Có tam?

Andrej.

Przyjemnie...

Rene

Zapewne jakieś rachunki?

Andrej

Nie, ale...

René.

751
76

Jutro... jutro! Teraz nie mam
czasu. (pisze - studium oddala
się w głąb)

Toutartre.

(do Gasparda, półgłosem) Czy to prawdzi-
we wieści, które krąży...

Gaspard.

Jakie wieści?

Toutartre.

Że pan przegrzesił znaczne sumy
na giełdzie.

Gaspard. (zaskoczony)

Ciszej! - ta przeklęta beza!

Toutartre.

Czy to dlatego sprzedajesz pan dzisiaj
doma? Gaspard.

Ch. pan wie? - Ciszej! - nadchodzi...

(głową przgmaszając się do świeczki) To
będzie nadwypraj' dowcipne! 'patrz!

(tańcy walea z głową lamparcia - Angie-
bi i staje naprzeciw wchodzącego Gene-
voix, - dwaj młodzienci świecą się)

Genevoix.

Ch! - nie mam nawet potrzeby
pytać - bo widzę, że to pan Kasjer...
(Gaspard rzuca miedziadruie w dru-
gim salonie.)

Pontavue.

(do Genevoix) J'ai pan wypalites
cygaro?

Genevoix. (do Pontavue)

Ch! pan ciagle jeszcie ^{przeka} ~~raczry~~
~~pięty?~~

Pontavue.

~~Chypps~~ zwykłe po obiedzie. Przeka!

Rene.

(wstaje i pierzetaje list.) Prawda
wujaszku, że dobry obiadek?

Genevoix.

Bardzo dobry.

Toutanue.

(traca go Toleciu) Popatrz - no pan
na mojego niostreńca - co ra po-
stawa! co ra sryk! Widać rarak,
że ja jestem przy nim ... o! ja go
ogromnie podwiostem!

Genevoix.

Otak, - teraz porostaje mu już
tylko spaść na dół!

(przechodzi na prawo)

Rene.

(oddając list Toutanueu) Spiesi!

Pontarne.

(biorąc kapelusz) Bieque, Karar
powracam.

Genevoix.

Rene, oto nadchodzi twoi goście...
panstwo Leguepy - twoi przyja-
ciele...

Rene.

(wciągając przedko rekawierki) Jui!...

Gdrier Klara?

Genevoix.

Właśnie nadchodzi.

Scena 3.

Cir - Klara.

Rene (do Klary wchodzącej
z lewej strony) Pójde - pójde, - goście...

Klara (tężąc rumieniec -

755
78

mina spiera) Oth, idę, idę! - otty-
staniem, że się dziś nie skonczę ubie-
rac! (zakrywa usta i niewa niema-
nie)

Rene.

Co to znaczy?

Klara

Oto kwadaj na to, - nie mogę się
oprec! Rene (patrzy na nią)

Ona niewa! Genevoix.

Ona niewa! Klara.

Już czwartą noc nie spię. - Ledwo
ryję! (pada na kanapę)

Rene.

Oleż Klara! moja duszko! gościę
się schodzą.

Klara (zakrywa oczy)

Porwól mi tylko dwie minuty wy-
gocrać z rannymi i ocrami - ja
tam zaraz przyjdę.

Genevoix.

Idź do gości, a zostaw ja tu na
chwilę.

Rene.

Idź! (odchodzi przedko) ale róbże ja
wujaszku - prosię cię.

Scena 19.

Genevoix. - Klara.

Klara.

Och mój Boże! ile bym dała
za to, abym mogła spać godnie.

Genevoix.

Jestes ostabiona wskutek wersen-
ności.

Klara.

A bardzo wiele wskutek opium.

Genevoix.

Jakto, opium?

Klara.

Nie mogę spać w dzień, grozi
Tam lekarza, aby ~~on~~ mi napisał
coś słownego... dał mi więc jakies
krople... zdaje mi się opium...
zapomniałam przepisaną ilość i teraz
nie wiem czy spać, czy czuwać...

Genevoix.

Dobry sposób! ani słowa! Oddał
przynajmniej te kwiaty! (chce jej
odebrać bukiet z białych lilij, który
trzyma w ręku)

Klara

3) O nie, nie! - zostaw mi wujeczka

mój bukiet.

Genevoix

Zapewne przystat si go pan
Marsille.

Klara.

Tak, - prawda, nie taduy.

Genevoix (d. s.)

Bytem tego pewny.

Klara.

O wyjawek mówi?

Genevoix.

Chic ! - Czy mi moiesz wypocząć
przez tydzień przynajmniej.

Klara.

Jeżelibym wypocynwała wśród
rimy, mój wyjawek - (ciewa, rakiy -
wajac się bukietem) to kiedyś będę się

bawita?

159
80

Genevoix.

Prawda - ty się bawisz... (patrac
na jej kulecypki) Cóż za piękne bry-
lanty, nie muszą być prawdziwe.

Klara.

Chce - to są Reńskie kamienie -
ale nie mów tego nikomu, mój wa-
jarsku!

Genevoix

Placze ci ten father? - wrak
maś śliczne kulecypki od matki.

Klara.

To prawda wujarsku, ale w Łardym
z nich był tylko jeden brylant -
potrzebowatam efektowniejszych
^(balowej toalety)
do hostiumu kamieniatam na fat-
rywe.

Genevoix.

Arawne father. (Charille wchodzi
i wita się z gościem) O to nadchodzi
pan de Charville - ruba ciębie
zapewne.

Klara.

(podnosi się) Trzeba się otrzeźwić,
jestem gospodynią domu. (odchodzi
do głębi, spotyka się z Charillem i pro-
daje mu ramię - Charille wychodzi z nią
skłoniwszy się lekko panu Genevoix)

Scena 5.

Genevoix - potem Andrzej i Ga-
bryela.

Genevoix.

(patrzeć za nimi) O! to mi się wca-
le niepodoba... ten pan Charille...

Gabryela.
(tajemniczo, półgłosem) Wujaszkę...

Genevoix.

C?

Gabryela.
Jesteś sam? Genevoix.

Yak widziś. Gabryela

(wprowadza Andrzeja ra vetę)

Wiec chodź, panie Andrzeju!

Genevoix

Cóż to jest?

Gabryela.

Pan Andrzej chce wujaszkowi
coś powiedzieć, ale nie śmie,

Genevoix. (do Andrzeja)

Czy śmie ^{mię} ~~że~~ [?] ~~musi~~

Andrzej.

Panie Genevois... to rzecz bardzo
dziwna... nie chciałbym ródzić
znowu pana Pillerat...

Genevois.

Chtopre 'wys' ty smiał? Odstę-
pując się mojemu siostrzeńcowi,
postawiłem ci warunki, abys
w każdym wypadku udał się do
mnie z ręką pełną kasy.

Andrzej.

Tak, - to prawda...

Genevois.

A więc?

Andrzej.

Przed chwilą oddano mi dla pa-
na Pillerat...

763
82
Genevoix.

Cóř tállicgo?

Andreej.

BIBLIOTEKA TEATRALNA
Własność Gminy m. Lwowa.

(oddaje mu papier) Tórew - i to nie
nie pierwszy - ale oprócz mnie, niht
go nie widział.

Genevoix. (d. 2.)

Jur!

Andreej.

Chciałem wręczyć panu Pillerat
ale nie miał czasu... a sadząc,
ie to wręcz pilna...

Genevoix.

Dobre ucytuiles!

Andreej.

Więc pan wysłi, ie pan Pillerat
nie będzie się na mnie gniewał?

Genevoix.

Ole, nie, idcie moje dzieci, idcie
tańczyć!

Gabryela

(biorąc wujaszka na ręce) Wujaszku!

(daje mu k. skudrejwi, aby się oddalił -
ich do Genevoix) Uprowadzi się

wujaszku, że on ma ramię bar-
dzo wiele ze mną tańczyć.

Genevoix.

Idź?

Gabryela.

Chcieć to nie uchoć? raanga-
rował mnie do wszyśkich kon-
tradansów.

Genevoix.

Do wszyśkich?

Gabryela

Tak, wujaszku.

Genevoix.

Czy on ci się może nie podobać? 76
83

Gabryela

Przeciwie wujastku.

Genevoix.

A więc?

Gabryela.

Ale co o tem powie drą na balu?

Genevoix.

Có mogą powie drzeć?

Gabryela.

Tak się podobno nie robi tylko
wtedy, jeżeliby...

Genevoix.

Jeżeliby co?

Gabryela

(zpuszcza głos) Jeżeliby on był do

tego przez ciebie wujastku upowa-
żniony...

Genevoix

Co! jako twój narzeczoną, co? -

Gabryela.

Ja nie wiem.

Genevoix.

A gdybym ja go upoważnił - sprze-
ciwiałabyś się temu?

Gabryela.

Może i nie.

Genevoix.

Wiesz tańce!

Gabryela (zypus)

A! jeżeli tak ....

Genevoix.

Tak... tak!

Gabryela.

Taniec tylko Kontradauny, ale i pol-
ki i walce!

Genevoix.

Dobrze moje dzieci!

Gabyela.

Tanie studenci - pojdźmy tań-
cować! (wybiegają)

Genevoix.

(patrząc na nią) Przynajmniej
to jedno mnie pociesza.

Scena 6.

Rene - Genevoix.

Genevoix.

(do wychodzącego Rene) Dobrze, że
przychodziś - mam ci powiedzieć
słowo. Rene.

Słucham cię uważnie, ale głośno-
bo mówią na mnie.

Genevoix.

Wszystko mówią - mam z tobą po -

mówić o sprawach ważnych.

Rene.

Cóż się stało?

Genevoix.

Stało się, że interesy twoje nie są
wcale w kwitującym stanie.

Jakto?

Genevoix.

Nie mówię już o długach u tapi-
cerów w rozmaitych magazynach...

Rene.

Wyczerpek wiesz...

Genevoix.

Chciał o 80^{ciu} tysiącach utopio-
nych w grze giełdowej w przeciągu
dwóch miesięcy.

Reue.

To chwilowe niecierpienie... ale do
czego wyjasneń zmienna?

Generoix.

Do tego: (podaje mu papier)

Reue

(nastopotamy, po chwili) Tęci to rna -
czy, wyjawku? - to się zdarza
całemu światu.

Generoix.

O wyplaty, które przypadają jutro?

Reue.

O, jestem na nie przygotowany, -
jest do wypłacenia 112.000 a mam
w kasie 118.000; widziw więc wy-
jawku, że ten niedrugi arthur na -

pietu nie nagrada mi miła !
(Genevoix podnosiący w górę) Czego
tak patrzysz ?

Genevoix.

(wskazując sufit) Widzę secretling
~~u~~ ~~balisic~~ w suficie.

Rene.

Secretling ?

Genevoix

Drugie piętro runąć może na
pierwsze a wraz z niemi na ma-
gazyń.

Rene.

Cóż to ma znaczyć wyjawku ?

Genevoix.

To ma znaczyć, że ta dama, która

86 171

nieszka tam na górze, jest tak
wielkim ciężarem.

Rene.

Chaudanpa! Cóż ona ma wspólnego ze mną?

Genevoix.

Czy masz mnie za dziecko?

Rene.

A chociarby nawet i tak było...
to w teraźniejszych czasach, mężczyźni
czyżna mający Kochankę...

Genevoix.

Aż i ona mająca Kochankę?

Rene

O! to rzecz inna!

Genevoix

Dla meża, raprowie.
Rene.

Idla całego świata! (niez to kani-
bi, a meża stawia w dobrem świe-
tle.

Genevoix.

To jest radość a la Poutarue!

Chc rapatnij się na podobnych
ludzi — my kupcy powinniśmy
nie tylko przez serce i sumienie,
ale i przez rozum przestwegać
swoit domowych.

Rene.

Cher mój wujaszk!

Genevoix.

Próżność! w całym tym domu,
nie, tylko sama próżność!

René

O mój wujku!

Genevoix

O! musisz miie wystuchac! Wypro-
wien nareszcie to, co mi ciery i co
się narbiczało przez 10 miesięcy.

René

Czyi dlatego, że wam eleganczko urzą-
dony magazyn i salony...

Genevoix

Twoje salony! twoje nieskreśne
salony, które utłumią od powadki
aż do szpitu! - W miernym gustu -
ni wartości - ni wygody! - wysyst-
ko patrywe! - Wrednie tylko such
powierzchnowy! - Stwiba porzra-
na - a towarzysstwo podejrane! - przy-

gaciele, których nie masz prawie!
O! nad tym domem mogłaby wy-
wiesić godło z napisem: Trinitacja.
Rene.

Dla Boga wyjątku - nie tak
głównie. Genevoix.

Wiczaj stary! - a co ci, który
tu nadzieję mieć? Twój goście? -
twoi przyjaciele? To są cienie!

Chcę, aby ten zapisał, aby roz-
głosił te widnia i aby się zapadł
ten dom przeklęty, który już re-
wreszcie stron grozi ruiną.

Rene.
Ruina? Genevoix.

173
23
O tak! mung! oby w tych gmurach
porostata choć jedna cząstka
niezłupła — honor matczyński

Rene.

Wuj — co chcesz przer to powie —
dzieć? Któryby...

Genevoix.

O nie pukał Jugo — twój krawiec...

Rene.

Marsille?

Genevoix.

Tak.

Rene.

Mój przyjaciel.

Genevoix.

A! naturalnie! to rzecz zwykła.

Rene.

Oker mój wyjasnia... iartujesz...

Marsille, który ma D. Hochanek...

Genevoix.

A coï on tu u ciebie robi tak
czesto?

Rene.

Zaprzysięgam się z nami . . .

Genevoix. (ironicznie)

Z nami . . . Rene.

Tak jest, z nami - jeżeli wiesz coś
bliższego, to powiedz mi jasno.

Genevoix.

Nie wiem nic - ale patrz - a ro-
bacz.

Rene.

Nie, to niepodobna! 'to rart!'

Genevoix.

175
89
Wiech i tak będzie - spełnięm mój
obowiązek! - skłonimy na ten.

Rene

Czy odchodziś wujaszku?

Genevoix.

Odchodzę, bo musie to rozprężyć dra-
żni i quicwa.

Rene.

He Gabryela tańcu.

Genevoix.

Zostawiam ja pod opieką Emilii.
Zegnam cię.

Rene.

Do widzenia.

Genevoix

Onie, bo ja tu więcej nie powró-
cę.

Rene.

Mój wuju!

Genevaix.

Wchwili niechęcia wspomnij, że
jest dom stary, należący do twego
ojca - że tam twój pokój jest
w tym stanie, w jakim go zasta-
wilesz w dzień wyjazdu - że przy
stole wypótnym zachowatem dla
was dwa miejsca - i też samo przy
domowym ognisku, jak w mojem
sercu, a cokolwiek wam się zda -
wy, powiedziecie sobie śmiało: "Po-
wróćmy do domu, gdzie nas oco-
rują."

Rene (wzmuszony)

Okoj wyjazdu - jesteś zawsze naj-
pocciwszym z ludzi, ale drwiny
mają groźbę przepowiadania im
upadku.

90 177

Genevoix.

Ch mój Bore! przepowiada -
nia! Czy chcesz mnie uwieści-
wić?

Rene.

Czy ra pytanie!

Genevoix.

Wiesz jeszcze tej nocy...

Rene.

O nie... nie!

Genevoix.

Wiedzieć! - Wiesz spienie
się z wianem niesroęcicem, abyśmy
się ^{jakoś przed} ~~nie~~ Tobacryfi. (wychodzi)

Scena 7.

Rene - Boutarue.

z grzbi. potężny

Boutarue (wchodzi przedko
z papierami w ręku) Wiesz jeszcze jesteś
sam? (kłada się do stołu) Oczeki -

watem wyjścia wyjątkowa.

Rene.

Cór?

Pontarue.

Ribou przystaje na spłatę.

Rene (ucieszony)

Dostanę!

Pontarue.

(podaje mu papier) Oto masz wa-

runki! Podpisz!

Rene.

Fatalne! (rozdriera)

Pontarue.

Nieszczęśliwy! On inaczej nie przystanie!

~~Pontarue.~~

Cór mu mam powiedzieć?

Rene.

Jutro wypłacę!

(odchodząc obadwaj do salonu w głębi pp. lewej

Scena 8.Charville - Klara. później
Gasparard.(pochras całej sceny mowyka w gębi gra
walka z lekka)Klara.

Ach! gine! - wypocnijmy chwilę.

Charville.O, jestem tu o wiele szczęśliwszy no-
gąc być z panie, sen....Klara.
(padając na ~~kolana~~) Pozwól mi
pan ramknąć ocy na pięć mi-
nut, - ale powinniś to słuchać pana
będę jak gdyby we śnie.Charville.

O, jakie to miły sen dla mnie! no -

gę przypominiej przez chwilę mo-
wić z panią bez świadków.

Klara

Czyż nam się to zdawa tak łatwo?

Marsille.

(potężasem, ale z zapętem) O, nigdy!
ani chwili zupełnie wolodnej,
w której mogłbym otworzyć pani
moje serce i wrzucić twoje! - Tę
to rary skieciem od pani uciec, -
leć cōi! - ile rary najbardziej
bytem na to zdecydowany, zdawało
mi się, że tagodniejsze spojrzenie
pani rozkazuje mi rostać - o pani!
miłość moja...

Klara

Warne słowo! - Gdybym się obudziła

92 781
i ustępna je ...

Charville.

O! spij pami, spij! abym je mógł
powtórzyć - bo owo moim prawdy -
a to uczucie, które mam dla pami
nie dorównuje nawet tego szczęścia,
aby miało prawo dać się powtórzyć tak
jak tego pragnę. O pami! ja cie -
bie Kocham! ubóstwiam!

Klara

Ostrożnie! bo umie pan obudzić.

Charville.

Wiesz powiem ciśrej: ubóstwiam.

Klara.

Gdy sobie powtórzę te słowa na
jawie - to wiem już naprzed co od -
powiem.

Marzille.

Cór?

Klara.

Pochlebstwo!

Marzille.

Owie! - prawda! - prawda! od-
dajmy się stodkicem marzeniu i po-
rzućmy w myśli Tawry i prze-
nieśmy się do ustronnego patacu we
Florencyi lub Ckapolu - gdzie ty be-
diesz Królowa, i panuj mój, a ja
u staję twóich jak niewolnik pra-
gnący odgadnąć, czemu mógłby ci
stworzyć życie pełne poezyi i ro-
koszy.

Klara.

To sen tylko!

Powiesz Marsille.
 Aręnij stowa - a stanie się niezwy-
 wistością.

Klara.
 Za późno! Marsille.

Jakto, czy życie, które podziś ra-
 dowałaś się?

Klara.
 O nie! - Kochać, cierpieć - mieć chwi-
 le radości, trwogi - gniewu, ~~bole-~~
~~ści~~ - ale narażem rozkoszy i nie-
 ainiwienia - o! wtedy mogłabym
 przynajmniej powiedzieć: żyłam!
 Wsrystkich urosć, jakie w duszy
 ludzkiej rodzić się mogą - do-
 znalam. Wzruszenie, namiętność -

walka, trwoga - nie mnie nie
przerwaj - przeciwnie - uprzej!
mieśna runy - o! ja krzyczę, że do
takiego życia jestem stworzona! Ono
mnie tak pociąga! - pociąga! -
~~pociąga~~.

Marsille.

O! więc ...?

Klara.

(opierając głowę na oparcie kanapy)

O! - porwól mi pan spać!

Marsille.

(stoi na miejscu) Tyle pragnienia -

a tak mało odwagi, aby je rado-
wościć! jedno słowo z ust two-
ich wystarczy ...

Klara.

Ja spię!

Marsille.

94785

Jedna godzina szczęścia...

Klara.

~~Obudzić~~ Ostrońcie! - obudzić
mnie pan!

Marsille.

Owie, nie, gdy goście odejda - może -
my na balkonie widzieć się sam na
sam...

Klara

(z poruszeniem) Oh!

Marsille.

Przepródkła na balkonie tak urzą-
dona...

Klara.

Oh! - obudź się!

Marsille.

Że ja można stworzyć!

Klara.

Obudź się!

Marsille.

Jedno słowo - a jestem przy tobie,
pani.

Klara (wstaje)

Obudź się pan.

(muryła wstaje)

Pani!

Marsille. (rozbawiony)

Klara.

Proszę pana o mój bukiet.

Marsille.

Oto jest.

Klara.

Czy walec trwa jeszcze?

Marsille.

Och pani... ale...

Klara

Wiesz nie zatrzymuję pana,

Marsille.

Jakto? - po tej rozmowie...

Klara.

Chciwitam porer sen - nie wyprosi -
najmuy o ten - dobroci.

Charville.

(ratruymuje ja delikatnie) ~~Pani,~~
Zastawie moje okno otwarte i na
kiedy znach...

Klara

Coi ra walcuistwo!

Gaspard.

(wchodzi z gtebi) Treprassam
pawia - polka. iz racyna, a pa -
ri racytas mi pruyrec...

Klara (do Gasparda)

Zarak. (Gaspard odchodzi w gtab
do salsun, do Charilla) Drymatam,

więc porwotitam paam mówię, ale
teraz mówię do pana Kobieta prze-
budzona zupełnie i prosi: porwotitum
te driciniŭstwa.

Driciniŭstwa. Marville.
Klara.

Nie jestem wolna - mam obowiązki,
których nie lekceważę. Przerzucił
razem pan mój wyobraźnię bar-
dziej, aniżeli duszę, - mówię to otwar-
cie, bo pragnę wrzucić między nami
wieczna - nieprzebyta, rapora.

Pani! Marville.
Klara

Jutro rano rano pan prze-
grodzę - a wieczór odjedziesz.

Charile.

C?

Klara (wrusowa)

Odjedrzesz pan - btagam!

Charile.

Wiesz roztaszenie?

Klara, (tagodnie, omle)

Oka kilka miesięcy! Zobaczmy
się później mój przyjacielu i z usmie-
chem wspominać będziemy o przeszo-
ści! - to marzenie postawiło do

uprzyjemnienia nam krótkiej ~~pracy~~
~~najmniejszej~~ chwili życia - jak ten
bullet, który mam od pana i który
jutro. rwiecnie oddawsz mi całą
wan swoją ^{rozkaz} Przesięgam mi pan, że
odjedrzesz. Charile.

Ole ra kilka dni... zostaw mi
pani....

Klara.

Owie, wie, jutro! - nieprawdaż?

Marille.

Gdybym przynajmniej zastawił na
wdzięczność twoją pani?

Klara

Otak!

Marille.

Wiem ięguam. panie.

Klara

Dziękuję, panie! dziękuję. (do Gasparda)

^{Proszę}
~~Stanie~~ panie. (połka w głębi)

Marille (n. s.)

O! Kobieta! Owe odjadę i doko-
nam dzieła! (gt.) ^{W gręta w głębi} Legnam panie.

(odchodzi z ukłonem, Klara ięguam go

ruchem butkieta i wychodzi z Gaspardem)

Scena II.Gaspard - Klara - Rene.Rene.(wchodzi ociągając się) A! właśnie
pana szukałem.Klara.

Spier się, bo polka raczyła.

Rene.(bardzo rzytmicznie) Mój mój Póre!
będziecie tańczyć później - rostan
pan - mam z panem pouwodzić
o sprawach ~~rodzajach~~ ważniejszych -
słych jak tańce...Gaspard.(Władze bukiet Klary na stole)Stwórz panu. Rene.

Wiele masz pan w Kasie ?

Gaspard. (radziawny)

Drizaj ? - 90.000 fr.

Rene.

Je more wplynac jutro ?

Gaspard.

Około 30^{tych}.

Rene.

Czy mamy wypłacić ?

Gaspard.

112.432.

Rene

Wież jest pokrycie ...

Gaspard.

(z udanym spokojem) Najręczniejsze.

Rene.

Trzeba przeglądać księgi kryminalne -

które wypłaty nie datyby się odto-
rzyć na półnicy; rejestr panu do Kasy

i kasować gar - ja tam rano przyszedłem.

Gaspard.

Dobre panie ... idę.

Klara

Co panu jest ?
Gaspard.

Nic pani ... ten walec ...

Rene.

Spierz pan.
Gaspard.

(z najwyższą trevogą) Idę ... idę panie.
(wyprowadzi) ~~współdziałanie~~ na bon

Scena 10.

Rene - Klara - potem Gabryela.

(Polka w drugim salonie)

Klara

Oryj dlatego mnie zatrzymałaś;
abym stuchata sprawozdań Wasowych

Możbyś wybrać inną porę.

Rene.

Kiedy? — W nocy tańczysz —
w dzień spisz —

Klara.

Proszę — bez tych uwag! o cóż idzie?

Rene.

Oto, ile od gościnny sukam sumy,
której potrzebujesz jutro i nigdzie do-
stać nie mogę.

Klara.

Cóż za suma?

Rene

50 tysięcy fr. na raptacenie wa-
szanku pana Ribou.

Klara

Taka drobnostka? poręcz!

Rene.

99 79
U kogo? Chce u twoich przyja-
ciółek? - one wystąpić namie win-
ny.

Klara.

Chce przyjaciółki godne twoich
przyjaciół.

Rene.

O! w tem ogadamy się zupełnie.

Klara.

Udaj się do wuja.

Rene.

O! toby mi sprawiło wielką przy-
krość - rzekłoby - on już odszedł.

Klara.

Wiesz napisz - a! ktoś nadchodzi...

Gabryela. Rene.

(idzie do stołu lewego i przybiera się
do pisania) Treba. Treba do-

niecznie! (Klara odchodzi ku głębi)

Scena II.

Ciri — Teodorya — Gabryela.

Teodorya.

(wchodząc z lewej, rzywo) Oto jestem —
jakto, już tańczą beremnie?

Klara

Tak pórnio?

Teodorya.

Przychodzę z opery.

Klara.

(wskazując Renego) Ciszej!

Teodorya. (ciszej)

Czy się stało?

Klara

(półgłosem) Chata nieprzejemność —
pieniężna. Teodorya

Och, moja droga, apropos piesz —

dry - przynowoz ogromna wiadomosc -
moj - pokoj rawarty - miera -
wodna kossa!

Rene.

(przez, nadstawia ucha) Kossa?

(głuchym głosem) Jestem rgu-
biony. Klara.

Zgubiony? Rene.

Gratem na bese - a teraz jecheli
pokoj bednie rawarty - kossa wy-
niesie najmniej 5. frankow - co
znaczy dla mnie 400.000!

Oh! Klara
Rene.

(chwyci sie, pada na kanape) Ruina!
jestem rguiony! o moj Boze!
powietrze! - otworcie okna!

(Teodora otwiera) Zawołajcie
mi Kasjera.

Klara (do Gabryeli)

Biegnij po Kasjera, jest w Kasie.

(Gabryela wypiega w prawo)

Klara (do Renego)

Odwagi mój drogi! (ramyka drzwi
od salonu w głąb) O! mój Bracie!
a tu trzeba się usmiechać! (do wrac-
ającej Gabryeli) Coś, Kasjer?

Gabryela.

Nie ma go! Kasa otwarta,
oświetlona, ale nie ma nikogo.

Klara

To niepodobna! pójdę sama!
(wypiega - paura - muryka)

Gabryela (do Renego, który)

przechodzą do siebie) Już ci lepiej? ¹⁰⁹

Rene

Lepiej moje dziecko! Idźcie Klara?

Gabryela

Prośba wulgarnej kobiety, bo ja nie
miałam go w domu.

Rene (wrywa się)

Co? (biegnie ku prawej, spotyka
Klara bladą, strwożoną)

Dokład?

Klara

Do Mary.

Rene

Klara

Wie idź tam!

Rene

Starego?

Klara

Biegam się, nie idź... roztan...
roztan!... Rene (przeważony)

Klara! czy znówu jakieś nieporozumienie?

Klara

(ratryguje go) Onie, nie!

Rene.

Chcę wiedzieć... puść mnie!

Klara.

Meru!

Rene.

Puść mnie! (umowa ją i wypiega)

Gabryela.

Mój Boże! Coż się stało?

Klara. (wypucha)

Karjer ucieli!

Teodorya i Gabryela.

Oh!

Klara.

I klara prośina.

(Stychac' na scenę koryf Renego - drzwi
od salonu otwierają się, muryka ustaje)

Scena 12.

102

Scena 12.

Ciri - Toutarue - ~~Leguepy~~ -
~~Pni~~ ~~Leguepy~~, Andrzej - Adela -
Bonnefoy - Goscie - Tapicer.

Toutarue.

Coż to za korytko?

Klara.

Biegnijcie! do Kasy! Renc! -
ja nie mam siły! (pada na fotel,
Toutarue. z dwoma gośćmi wychodzi
w lewo - Teodorya, Gabryela, An-
dziej; pni Leguepy otaczają Klarę
nowy oknie i radowują ją od pu-
blicności)

(Cała ta scena przygotowana, bez hatam!)

Adela (po prawej)

Co się stało?
Teodorya
~~Pni~~ ~~Leguepy~~.

Ucielił na wrzyszczeniach pień drzewa.

Wszyscy.

Ah! ah! Teodorya (do Pani Leguepy)

A pomyłem stracił pan Pillerat
500.000 fr. na giełdzie.

Wła
Leguepy.

O, ^{myślisz} ~~ja wiem~~ od dawna, że pan Pillerat
w tych interesach.

Bounefoy.

Ciągle porwy!
Wła
Leguepy.

A wróćcie będą i kłopoty.

(Młodzi panowie rozmawiają z głębi
okupia)

I^{ty} Gość.

Przepadła kolacja!

II^{gi} Gość.

203

103

(rapina pac poletot) Ja idę, a pan?

III^{ci} Gość.

Chodźmy.

(Wychodzą - w głębi widać ruiny -

Kantów wychodzących przez salony

i instrumentami - w salonie drugim

niektóre światła) Teodorya

~~Geni~~ Lequeux. (do Klary)

Jakże się czujesz?

Klara (z wypileniem)

Lepiej! - (prawda - ogląda się)

Co się tu dzieje?

(Tapicer ze swoimi ludźmi rabinowa

sprzęty w głębi, rzucając kawiorki i t.d.)

Teodorya.

Gasną światła, bogowie się ro-
zeszli.

Klara.

Wynosę wszystko?

Gabyela (nałopotana)

Tak... bo bał już śmierci.

Adela

Zdaje się, że będziemy mieli
bankructwo! (Klara stuchaj

Bonnefoy.

A nieświadczenia zapłacone
nawet przepadła.

Tapicer.

(do swoich ludzi) Labierac

wszystko - tutaj i na górce mamy
meble za 80 tysięcy fr.

Klara

(*. * wzdycha się, nie rozmawiając)

Na górce?

Bonnefoy.

203
104
Tak, u tancerki.

Klara.
U tancerki?

Adela.

O, ja powiedziałam dawno, że drugie
piętro pochłonie pierwsze.

Klara
Co mówisz?

Adela.

Pani...

Klara (patrzy w foto-po-
duzi sery i rozrzuca w nagłe, wydaje
(krzyk) A! więc to dla tej... (powstrzy-
muje się) Kłamiarz.

Adela.

Ależ pani...

Klara.

Przez! wypędzam was!

Adela

Dobre, ale nasze rażugi...

Klara

Będą wam wypłacone.

Bounefoy (ironicznie)

Zapewne przy Wasie.

Klara (wstuka po kieszce, nie znajduje nic - odpinia bransolety i kulonki)

Biercie! biercie!

Adela. #

Fatrywe! (Klara wstrzymuje się - śmiechy przytłumione między tapicerami, którzy wychodzą w lewo - ona wrzuca głowę i wstrzymuje śmiechy spojrzeniem - długa cisza)

Klara.

Fatrywe! tak, prawda! Cnie mam nic, nie - proszę was, bądźcie cierpliwi!

Opani!.. Adela (wzruszona jej boleścią)

Klara.

Odejdźcie... proszę was - chcę być sama. (nie może mówić, - daje im rękę, aby odešli, zostaje sama, - ogląda się w loto, - potem oczy w górę podnosi i mówi głuchym głosem, tłumiając try) On Kochankiem tej kobiety!... teraz jestem sama! sama!.. #
(pada na kanapę po lewej i spotyka ręką bukiety od Marysy i patrzy na niego.)

Koniec aktu 3go

AKT IV

okno z
balconem
gab.

stol
stolica
kanapa

202
wchod
biulet.
105

Typiatnia Klary, na lewo w 1g'
Kulisie drzwi do gabinetu, druga
Kulisa okno z balkonem. Względal-
kowa zastorowana firankami.
Na P. prawej Ima Kulisa tua-
leta, 2g'a drzwi wchodowe.
Na środku stół, - Krata Mata
torba podróżna otwarta na dy-
wanie i rozmaite rzeczy na
okrągłym małym stoliku

Scena I.

Klara, potem Gabryela
i Andrzej.

Przy podniesieniu kurtyny, mu-
zyka, Klara stoi po lewej przy
stole, pisze przedlo mały bilet, skła-
da i wchodzi na balkon; w tej chwili

Gabryela wchodzi z prawej
drzwi wrokiem Mary, a
nie widząc jej, otwiera drzwi lewej
Gabryela. (wzrost)

Mary! - zbliża się do Alkomy
Mary! Mary.

(powraca z balkon i namyśla-
muszka ustaje) Co tam?

Gabryela.
Byłś na balkonie?

Mary.
Wyszedłem dla świeżego powie-
trza, bo nadto silny odor
z kwiatów w salonie.

Gabryela.
Na takie zimno! - Możesz
zachować!

Mary.
Jaka godzina?

Gabryela.
Tienusza. Klara.

Coś robotnicy?

Gabryela.

Odeszli; - została tylko Emilcia
która poszła zamknąć drzwi
Andrzej w salonie i ja.

Klara.

Spoglądając na obraz Idy
nie potrzebuję mojego dziecka.

Gabryela.

Ja ciębie samą nie zostawię.
sturdy powychodzą niktogo
w domu nie ma.

Klara.

Ja nie potrzebuję nikogo, -
Zresztą w razie potrzeby,
Zadzwoń na Andrzeja, idź,

idź moje dziecię.

Gabyela.

Ale ja chciałam komiećnie
pouczyć cię oś Renesansu...
więc pouczę cię, jeśli chcesz.

Klara.

Wierszopliwiona O, proszę.

Gabyela.

Będzie potem zapamiętasz. (Buch
wierszopliwosci Klary) Proszę
cię pouczyć mnie i nie gnie-
wać się. Nie ^{wiem} ~~mam~~ już sa-
ma jak rozpoznać, gdybyś
mi trochę dopomogła...

Klara.

(Nada z wierszopliwoscią po-
prawę) Więc mów - ale prosto.

Gabyela (Nada przy niej)

201
107
2
Kasa otwiera się o 10^{tej} prawda.

Mara. (z goryczą)
Tak, - i jesteśmy bankruci!

Gabryela.

O, co do bankructwa... to o tem
trzeba się ze mną mara-
dzić!... Mara.

Z toba?

Gabryela.

Nie inaczej, - macie wypłacić
150,000 franków, prawda?

Mara.

Jak?

Gabryela.

Oto jest ktoś, co ma te 150,000
franków - i byłby bardzo niez-
adowolony, gdyby je wzięliście.

Mara.

Jakże tak?

Gabryela. (miesniata)

Ja... tyte wlasnie wynosi mój

proszę. — Klara. (przyniata)

ja do serca! O drogie dziecko!

I ona mi smiała tego po-
wiedzieć.

Gabryela. (wesola)

Węć przyjmuję...

Klara.

O nie, — z ofiary twojej przy-
muję tylko rozkosz, jakiej
doznanie słysząc ją! — Przebac
mi, że dotąd zapomniałam
wszystkie zalety, jakie u-
krywają się w twojej miesni-
tosci. Uściskaj mnie moje dzie-
cko — od reszty mniejszej ofi-

213 108
tych w rozmaite przyje-
m-
ści - domaję tylko jednej chwi-
li prawdziwej radości i to
przez ciębie.

Gabryela.

Ale dla czego? Odmaurasz?

Klara.

Dla czego? - wszak to twój
proszę.

Gabryela.

Z powodu mojego matrymoniu.

Ale ty nie masz jeszcze
mojego męża! (wzł) Pamię

Andrzeju! - pamięć Andrzeju!

Andrzej (wchodzi)

Sturż pamięć.

Gabryela (do Klary)

Stuchaj! (do Andrzeja) Wyjaśnij

pozwolit panu starać się
o mnie i ja także, - ale mu-
szę pana o jednej rzeczy u-
prześcić... /do Mary/ Zoba-
czysz - ja go znam. /gł/ Ja
już nie mam prosić.

Andrzej:

Ah!

Gabryela.

Ami jednego franka, - wto-
żylam wszystko w handel
swojego brata, więc zasta-
now się pan.

Andrzej:

Już się zastanowilem.

Gabryela.

A więc - żegnaj panie!

Gabryela. Andrzej:

Przeiwnie panno Gabryelo!

215
109
teraz najśrodowniejsza chwila
ożenić się z panim - będziesz
mnie bardzo potrzebować!

Gabryela. (do Mary)

Wszak mówili ci, że go znam.

Marya.

(Podaje wielkie Andryjowi.) Jest
godnym cibie.

Gabryela.

A teraz, przyjmiesz?

Marya.

Pod jednym warunkiem, - jesteś
małoletnią - musisz wróć
mieć pozwolenie naszego wuja.

Gabryela.

O, on pozwoli!

Marya. (z uśmiechem)

Wątpię.

Gabryela.

Andrzej mi pomoże, nie
prawda? Andrzej.

Naturalnie!

Gabryela.

Biżuterię natychmiast do wa-
juszka, ale przysięgnij mi...

Mara.

Jak tyłko wy pozwoli przy-
muję. Gabryela.

Styrysz pamięć Andrzeju!

Mara.

O, drogie dziecię! - Niech to
wam obojgu Bóg wynagrodzi!

Gabryela.

Andrzej już wynagrodzony,
kocham go bardziej, niż kiedy-
kolwiek. Do widzenia!

Mława.

Do widzenia!

Gabyela.

(Wychodząc z studzonym)

Chodźmy!

Scena 2^{ga}

Mława sama

Pocziwe serce! - Już jej wię-
cej nie zobaczę! - stycha! ram-
knici drzew! Odeszli! - jestem
teraz sama - wolna. Wziąć,
otwiera okno! Jeszcze nie
ma, balkon byłby osłonięty! -
~~Gdyby tylko powrócił... a ja!~~
~~nie zobaczy mojego listu? On~~
~~sam powie mi, że zostawi~~
~~okno otwarte!~~ ~~Gdyby nie~~
~~wrócił - to za pewnym brzas-~~

Kieśm Dnia pójde tam & mniejsza o to, w jaki sposób wyjde z tego domu, bytem mi zostala sturzej pod tym przelietym dachem. Przysiadła przy stole i spogląda na sufit O! ta dźwięczna! ta dźwięczna! A ja niczego się mi domyślałam. Dziwili mnie te nadzwyczajne wydatki, — ja marnotrawię, to dobrze, ale 100,000 franków mi mogłam wydać od razu! — To było dla niej! — Cały ~~jeden~~ wieczór starała się o 40,000, — to było dla niej! — Od trzech miesięcy gra zapamiętała na gietobie — i to dla

niej! - Ten polkoj osobny -
 Dla niej - swetlaryje ~~lewo~~
 te mate schodki... ~~tamte~~ cho -
 dzit do niej... sto vary spro-
 tykatam ja na tych schodach
 w przepraszanych korowbach - i
 nie poruatom po bezerebny
 jej usmiechu... I dla bogoz
 to mam wateryc ~~z mi~~ ber-
pieczenstwem, grozecem mo.
 jej cnocie? dla cztowienia, kto-
 rego dotad kochalam - a
 ktory w chwili, kiedy ja wa-
 ham ię otworzye to okno -
 siedzi tam nademnia ze swo-
 ja kochanką! swetaję i wrzu-
ca gongerskowo wresy lerace

na klanapię do torby podróżnej)
A! ruina! - ale nie liczę
abym ja przyjęła jej ~~przepraszam~~
~~się~~ na siebie, kiedy ona
jest skutkiem naprężeń dru-
giej! - O nie! Błogostawio-
nym niechaj będzie ten grom,
który zerwa wszystko - two-
rzył mi ocy i oswobodzi! -
Nareszcie! ~~marzenia~~, ~~wol-~~
~~ność~~, najgorętsze marzenia
moje, które tłumili w sobie
potęga niedorzecznych ob-
wiązków - ~~teraz~~ mogę was
przywolać i oddać się wam
całą moją duszą! Pratry-
nuję się z ułanami / Jestem Ira-

lona. - Linnej 'kowi'. - Co
~~ja czynię?~~ - Zabiorę wszystko -
~~i to, i to jesure.~~ - Resztę mięk
 jej odda, jeśli zechce. - (sprze-
chodzi do toalety) - More co za-
 pomniatam jesure!... A! ten
 flakonik! - Na coż mi się
 przyda? - Leż prawda, to
 zróǳto smu ^(a myśle) i smierci...
 nie wiem, co mnie czeka, woz-
 me!... (bierze flakonik i sta-
wia na stole) - (Nabiałem świe-
cto) - A! świecto! - już jest!

Scena 3^{ia}

Marek, Marsille.

Marsille. - (wychodzi)
wisota! - Jestem...

Mama.

Navesroie !

Marsille. / prawyła

okno / Nadbrunzraj' wygodny bal-
kon ! - Dobry wieczór sąsiadko !

Mama. / stuka pod drzwia-

mi wchodowemi / O, nie zartuj, -
chwilą miłośowna !

Marsille. / zwróć głos

Czy more tu kto jest ?

Mama.

Nie, - jesteśmy sami.

Marsille.

A cóż bal ?

Mama.

Teraz nie ma mowy o balu !
tylko o ruinie !

Marsille.

O ruinie ?

Mawer.

(podchodząc na próg) Mieszkując
za mieszkaniem! - Mój mąż stracił
trzykroć sto tysięcy na gieł-
dzie - a kasjer wie, że wkrót-
kiem, co porzucił, - jutro ocre-
wuje nas bankructwo.

Marsille (lekko)

O mój Boże!

Mawa.

Ale co najgorsza, że przyczyną
tego jest ta kobieta, która
mieszka nademną.

Marsille.

Mandaryna?

Mawa (z raptsem)

O tak, Mandaryna! marnotrawstwo, oziębłość - zmudzenie, ~~sprowadzenie~~ straty i nie-

energicznie drisigjone - to wszystko
dziето Maudaryny! - Wówczas,
kiedy ją wyrzucatem sobie
jak zbroduż tych kilka słów
mitosnych, które pozwoliłam
ci wy~~prze~~^{mówić} z cicha - on uśmie-
chał się do swojej... a! mił-
cremny! - obok mnie - w moim
domu!

Neville

(z uśmiechem) I do tego jeszcze
z Maudaryną!

Mama.

Jak możesz mówić o tem
w sposób taki wesoty...

Neville.

Dla czegożby nie? - On ciębie
oszukuje! - Brawo! - więc

przez z wszelkimi skrupu-
mi! Mścił się! - mścił się!

Klara.

Co?

Naville.

Mścił się! Wierwał mi,
wciąż przybywa z sercem
pełnem nadziei.

Klara.

Popatrz na niego! Jestes' dzisiaj
dziwny mój przyjacielu.

Naville.

Dziwny! - ja?

Klara.

Popatrz na mnie.

Naville.

Uf! jakże tu gorąco. prawda?

Klara.

Nie!

Marsille.

Siada na kanapie! Okropne
gonaco! - to ten bal... te
suriatta... czy jestesmy sami?

Mara. Spatrz na niego!

Tak...

Marsille.

To doskonale!... mogliśmy,
chcemy grać, - ale do pewnego
czasu ciągle przegrywam...
tak samo, jak twój mąż...
ale tu okropne gonaco! Mo-
żemy otworzyć? ~~Co?~~

Mara. Spatruj się
w niego, pojmyj i cofa się! Ah!

Marsille.

~~Co?~~ ?

Klara.

Pan przychodzi do stołu.

Marsille.

Tak jest ~~po Polacy~~ - Maciejko
pytasz o to?

Klara.

Bo uważam to.

Marsille (z smutkiem)

Po czemu? - Jestem wesół,
nic więcej!... jestem bardzo
wesół... przez radość...
przez ciebie...

Klara.

(w rozpacz) O! - przeklęty
dom! - wszystko, co w sobie
mieszczy jest zatrute - fat-
srywe - wszystko, nawet
miłość.

Marsille. (wstaje)

Co?

Mara (cofa się)

Nie zbliżaj się pan do mnie!

Marsille.

Dlaczego?

Mara (zimno)

Boś pan pijany!

Marsille.

Ja?

Mara (z odwarstwieniem)

Odejdź pan!

Marsille.

Jak to?

Mara.

(patrzy na niego) Oto marze-
nie moje — to ideał mój;
który przystwoitamu w ele-
gancye, szlachetność, w po-
etyce: (z gorzkim uśmiechem)

On pójany !
Marsille.

O mnie, przysięgam ! piada
na powrót od kanałów, twa -
pra do publiczności

Mława.

BIBLIOTEKA TEATRALNA

Własność Gminy m. Lwowa

~~to patrzeć~~, jakie oreki-
wato mnie przebudzenie ! Co
za wstyd ! on pragnie mitości
romantycznej, występnej !
to nie namietność, ~~tylko~~ tylko
to nie mitość tylko wzrusza
nie . . . przez otwiera

okno Marsille.

Dobrze, że otwiera sz, bo gi-
ne, z gorąca ! - Najpiętn
ni zimnej wody.

Mara.

Najdziesz pan się u siebie, - a
teraz wychodź...

Marsille.

A to dla czego?

Mara.

Bo ja tak chcę.

Marsille.

To dziwne, że pani mnie się
tak boisz! - Bytem na ko-
lacji, to prawda, ale pani
mnie werwatas, a teraz wy-
podrasz jak kłosa!.

Mara.

Powtarzam... wychodź pan!

Marsille. przemysla

okno! Nie, nie wyjdę.

Mara.

Ah!

Marsille. (siada na olwie) ¹¹⁷

Karatas' mi' pami' przypie' - wie
jesteu. Stara.

Otworz pan olwo!

Marsille.

Nie otwore! - nie! - nie
otwore!

Stara. (D.s.)

Czyż on mnie rozumie? - on
ujamy! - (zł.) Marsille - mój
przyjacielu!

Marsille.

A! - tak, to rzecz cenna!
jeżeli przemawiać do mnie
tagodnie! - ... bo ja nie chcę,
aby mi grożono!

Stara.

O nie, ja nie grożę, - mówię

Co pana Tagodnie - ale ro-
bisz mi wielką przykrość!
Henryku - przeważnie mnie!
Odejdź Henryku, - proszę,
Stagam cię mój przyjacielu!

Marsille.

Dobrze, - daj mi szklankę
zimnej wody, to odejdę.

Mawa.

(nalewa przedło szklankę wody)

Oto masz, pij...

Marsille.

Dziękuję. Mawa.

Ale odejdziesz?

Marsille.

[pije i przechodzi na przód]
Wszystko. [stawia szklankę]

233
118
na stole! A! jak to ovrećia!

Klara. ~~Świeżego~~
~~za wółko~~ / A teraz wychodź!

Marsille. ~~chwytaj jej~~
wółko / Dobrze, ale ty pojdziesz
ze mną. Klara.

Co? Marsille.

Inaczej nie dojdę!

Klara.
Ależ baba chwila nadejdzie
mój mąż. Marsille.

Niech wejdzie! - Coż mnie to
obchodzi? Od Stuziego już
razu prowadźisz mnie za
rękę, jak owoje zwrócić
i teraz sądzisz, że skonczy się

na powieź zemni: wychodź pan! —
O nie! — Gdy się nie ma ko-
chać bez granic, to się nie ko-
wituje! — Nie powinno się ro-
bić nadziei, których się nie
zamysła urzeczywistnić —

Mara.

Nadziei!

Marsille.

(przechodzi na prawo) O! nie
obawiaj się pani! — ja nie wy-
dzieram, tylko przyjmuję! —
Wierwatek mnie pani... więc
przysiedtem, — to moje prawo —
teraz wręczę pani, co ci się po-
doba ^{ak ja tu} ~~to~~ jestem i zostaje.

Mara.

Zawrotam na prawo.

Marsille.

235
119

Za pozwoleniem - toby była
zdada, - wtedy musiałbyś
się bronić i polarać....

Klara (przerazona)

Mój list! - Oddaj go!

Marsille. śniadaj

O mnie!

Klara.

Mój list w rękach tego czo-
wika!... Oddaj!... / Marsille

chwytaj ją za rękę, ona cofa się!

Marsille (wesoło)

Scena? - Dobrze! Ja lubię
sceny! Tem miśre potem po-
jednanie! / przechodzi na lewo
i pije wodę!

Klara (w rozpacz)

Jeżeli zawołam... ~~on~~ ~~ze-~~

stanie - ^{i zobaczęgo tutaj} ~~Reue~~ wejdzie - B mojej
Boré! Marsille.

~~/Oparty o poręcz Wreasta, stędzi~~

~~ja wrokiem / Jak pani jesteś~~
~~teraz piękna!~~

Mara.

~~Nedźmi! Co tu czynię?~~

~~/Obraca się i sprostowanego, że~~

~~Marsille zbliża się do Albowy~~

~~i chce odstąpić firanki - rzu-~~

~~ca się do niego z wykrzyknieniem~~

~~oburzenia i zmusza go do~~

~~cofnięcia się / A! - Nie dotykaj~~

~~pan tego! i przez stąd! -~~

~~przez!~~ Marsille.

~~Co za oczy!~~ ^{Jaka Pani jesteś teraz piękna}

Mara.

~~/Odechodząc do rzygostów. / On nie~~

257
120

~~odejść! - Coż ci mam więcej
powiedzieć miloserniuku?~~

nie nawidzę cię - pogardzam
tobą, jak ostatnim z ludzi!
~~Coż ci mam więcej użycia? - czy mam~~

Znieważyci cię polickiem?

Przez ślad - wszak widzi się
pan, że jestem szalona i zdol-
na do wszystkiego! przez!
Marsille.

(Oparty o kolumnę, patrzy na
nią z głupowatym usmiechem)

O nie! mnie tu bardzo dobrze,
widzę cię i uwielbiam!

Klara.

(Przechodzi na prawo i szuka
wzrokiem) I żadnej pomocy,
jestem sama!

Marsille.

Głowa mi się kręci, - upoitas
nimie ta, seena! - siada, opa-
dajac na Vanap!

Klara. prostroga

flakonik na stole, A. flakonik!

Marsille.

Co?

Klara primo)

Czy chcesz pan, abym go
otrzymała?

Marsille.

A wtedy mi wypędzisz nimie?

Klara.

Nie, nie! - pu. s. Usypię go
i odbiorę mój list.

Marsille. zostaje

i bierze szklankę z Nalej

Klara. wlewa kilka

kropel, kilka kropel wystarczy.

Marsille. (pije)

Dziwny smak! - Alti nie
czuję żadnego skutku...

Klawa. (pije po prawej)

Ciepłowości!

Marsille. (szule)

Czy to dlatego tak źle obcho-
dzisz się pami ze mną, że je-
stem pijany?

Klawa.

Nie inaczej.

Marsille.

Więc jak się wytrzeźwieje, to
będziesz mnie kochać?

Klawa.

Nawet uwielbić!

Marsille.

Dobrze! schwyta flakon i wy-
pija resztę!

Klawa. (wydaje krzyk
przenarzenia i rzucanie, bez

Zaproszno, aby mu wydrzeć fla-
kon / Ah!

Marsille.

Co?

Klara. (wyrywa flakon)

Niesamowicie!

Marsille.

Oto masz!

Klara.

Proziny! - proziny!

Marsille.

Wypitem wszystko, aby się przę-
dziej wytworzyć!

Klara.

(bettoko patrzę nań z prze-
raniem / Ach, mój Boże!

to było...

Marsille.

Gorzkie... tak, ja! opium...
to niezawodne opium... Dziwne

291
122
masz lekarstwa mój'amie...
w głowie mi się kręci... Kwesta!
Boże! - co się ze mną dzieje!
W oczach mi się świeci! - po-
wietrze... powietrze... ohno...

Ah! (resnuwa się i upada na
Dywan głową do publiczności,
miedzy klanapem a drzwiemi
do gabinetu.)

Klara.

(przysiedszy do siebie, gdy on upadł)
A! - umart! - rabi tam go! -
Henryku! - Henryku! - mój
przyjacielu! (wraca się na niego
i stara się ocucić go) Ratunku!
ratunku! Nie ma miłogo! -
noc... ah! Andrzej jest na górze...

ja im powiem ... i coś im
powiem? (wstaje) Le wróć
przez balkon ... nie wiem ja-
kim sposobem ... że byt pija-
ny ... i spóstrzeżesz ten fla-
konik ... tak ... tak ... (zatrzy-
myje się) Leś zawsze przy-
nim mój list - przede wszystkim
Wiem muszę odebrać ten list ...
ale gdzie on jest? ... ah! - serce
~~nie~~ bije! - nie ryje! - Zawsze
przy nim i powie, że
ja go zabita ... (z radością)
A! - ma go w ścisłej re-
ce! ... (chce otworzyć rękę) Od-
dać mój list! - nie - nie mogę!
mój list! ... (stanie) A! ktoś

Ptuka! René (za sceną)

Mała! Mała (przez scenę)

René! René!

Jestes' zamknięta!

Mała!

To on! — Boré!

René!

Otwieraj! — reklam z Komisja —
vrem policej!

Mała!

Jestem zgubiona! — ten trup
w moim polojju!

René!

Jereli się już potoczyła,
to proreklam, bo musimy
wejść komercyjnie!

Mała!

Wejda! — Niema chwili do

stracenia!... to okno... lecz
~~nie mam tyle siły!~~ - Boże -
co tu kryje!?

René.

Niecierpliwi! Słyszysz Klara?

Klara.

A! - zastania Vanappa, cię
to Marsilla i cępa się w głąb
patrząc, czy go widac!

René.

Klara! Klara!

Klara.

Idę, idę! - potwierdza!

Jenna 4ta

Klara, René, potem Komisarz
i jego sekretarz.

René.

Już brataś?

Mara. W. Tożycie okazyje
Taki... musiałam się ugrać...

Rene.
Przepraszam cię... ty drzwi?

Mara.
Zbudzites' mnie rano...

Rene.
Spratas' tej nocy? - Masz zimno,
Krew moja droga! - Pamiętaj
Komisarza naer pan wejść.

Komisarz.
Przepraszam pania, najmocniej
zamiem przestąpić jej pro-
gi o tej porze, - ale sprawa
dra mnie Komisarza formal-
ność! Zrobiliśmy rewizję
w Wasze - zabraliśmy papiery

pozostate po tym totrze i po-
trzebyjemy jeszcze podpisu
pani na protokole.

Mara.

Dobrze pani.

René.

Ale tu nie ma ani atramentu,
ani pióra - zdaje mi się, że
w tym gabinecie...

Mara (przeważająca)

Tam? - o nie!... tam nie można

René.

Tam zamiastem tam wszystko.

(zapala świecę)

Mara.

(Zwołana do sieni) O Boże! ra-
taj mnie! - wyrzekam się wszel-
kich strachu! Ratuj mnie

297
125
Bore! - Mitosiedzi!

René.

La chwile przyniosę wszystko.
(zwraca się ku gabineutowi)

Mara.

(Zbierając siły, żywo) Atrament jest tutaj na stole...

René.

Prawda! - ~~Raczej~~ ~~prawnie~~
usiągnę! (przysuwa kraniec
i odstawia ciasto)

Mara.

(żywo, przytłumiając wykrzyknik)
na dywan
Tutaj będzie pami lepiej!
(przysuwa Komisarzowi korespondencję)

Komisarz.

Dziękuję pami. siada!

René siada na kanapie, Ko-
misarz po prawej piśce - Selwe-
farz stoi za stołem, - chwila
milczenia - Klara przechodzi
ku stolowi, nie spuszczając
z oka ciata; przyszedłszy
do stolu przechodzi na lewo,
a oparty się o kanapę za-
kręca głową Marsilla!

Komisarz.

Prac Monierona. [do Renego]
Rac pan podpisac. [René
podpisuje] Pani... [wstaje i
podaje jej pióro]

Klara.

Trzeba Monierme? ..

Komisarz.

Tak pani...

Klara.

/nie mogas się ruszyć! Ila nie -
odlucyła Marsilla - do siebie
z twoga / Nie moge! - (chwycenie)

Komisarz.

Pani Staba?

Klara.

Nie ... nie ...

René (wstaje)

Co tobré jest, moja duszko?

Jestes' zniebnieta ... to okno
otwarze ... (chce poruszyć klamkę)

Klara.

/Trzymając się konwulsyjnie ka-
napy / Nie ... nie! - potrze-
buje powietrza.

Usiądź! René.

Klara.

Nie, nie - nie chce!

René!

(Próduje jej pióro i papier, któ-
ry ona stojąc podpisuje / Prze-
bacz ~~mi~~ pan ~~moja~~... to silne
wzruszenie...

Alara.

Tak...

Komisarz.

Przebac ~~mi~~ ^{mi} pamięć niespo-
dzielaną wrytą... / Wstań i
odchodź z Sekretarzem!

René!

Wyprowadź pamiąt i po-
wrać! Alara.

(d. 2.) Powróć!

Komisarz. / do Renego

u progu / O mi, mi, zostań pan
przy pamięci.

René. / odpowiadając

gdzie do przodu / Zegnam pamiąt.

Mława. / Młota sity opier-

cray'a. / Boże!

Scena 5ta

Mława, René.

René (powracając)

Oto jestem. Mława. (bieżni do niego)

Ale idź z nim, idź!!

René.

Dla czego? Mława.

Bo... nie możesz zostać w tym
domu... nie możesz... gdy-
by cię aresztowano?

René.

Nie? Mława.

Ogłoszono bankructwo z de-

fraudacya! René!

To fałsz! Klara.

O, ja czuję, że ciębie uwieź!
 Skryj się u znajomych... u na-
 szego wyją... otwórz drzwi, aby
 wyprzeć! René!

Masz słuszość - wyjdźmy. -
 Klara.

Nie razem, - ty wyjdź pierwszy,
 ja ^{pozmiej} ~~pozmiej~~ René!

Dla czego? Klara.

Trzeba zabrac młotowe rzeczy...

René!

Prawda, - i ja wezmę cołko-
 wicki (przechodzi)

Klara.

Dobrze idziesz? ²

René!

Do gabinetu.

Klara.

Tam?

René!

Lejdę mojemu schodkami!

Klara.

Dla czegoś właśnie temu, a nie
innemu?

René!

Bo chce, zabrać moje papiery.

Klara.

Nie wyjdiesz tedy!

René!

Dla czego?

Klara.

Dla czego... Dla czego... (d. s.)

Mój Boże!... co powiedzieć?

~~A! / pójść!~~ Bo nie chce,

abyś przeszedł tam na górę - po-
żegnać się z tą Dziwczyną!

Rene! /uderzony/ ~~XX~~

Ty wiesz? Klara. /fabryka go
na drzwiach Nie chce, nie wie-
dzieć, ~~ale~~ idź te dy! idź

Rene!

Klara - powiedziat ci? - któr
ci powiedziat?

Klara.

Mniej o to, - zapomniał o
rosztytkiem. Rene!

Gdybyś mi mogła przebaczyć!

Klara.

Przebaczam ci, przebaczam!
ale idź prędzej!

Rene! /odchodząc/

O, dziękuj ci! - dziękuj!

(wychodzi, Klara zostawsz sa-

ma oddycha wolniej) Klara. Ah! ~~XX~~
do kanapy i siada na nią) nawreszcie! /powraca.
11. 11. 1940.

Akt piąty.

Dekoracja z 1^{go} aktu, poprzedniem,
lampa świeci się.)

Scena 1.

Gabryela - Rene - Emilia.

(Przypóśtańcieniem Hurtyng Emilia
z sali jadalnej w głębi od której
drzwi otwarte, Rene wchodzi z ma-
garym z lewej)

Emilia

(Obraca się na rumier otwierających
się drzwi) Kto tam?

Rene

(w głębi, stawiając kaganka na kresle)

To ja, Emilio.

Emilia (z radością)

A! pan René - Gabryela!

Gabryela.

(przypiega rękawicę) Mój bracie!

(ruka mu się na wygięła)

René (ścisnął ją)

O tak! to ja drogie dziecko! Ktoś -
sta Emilia! padam ze zmierzwiem,

Emilia

(podaje mu korespondencję) Dzwoniłam -

milczę! Jakże pan wredni?

René

Przez magary, że pomocą me-
go dawnego kłucyka.

Gabryela.

Jakże ty błądy!... ręce sko-
tniate.

Rene.

Drogić drucie! i tyś takie
blada! Zapewne nie spałas
powroćciwszy.

Gabyela.

Czyż mogłabym rumwieć oho!
Ale gdzie Klara?

Rene.

Zawar przyjdzie - (niespokojny)
Coś wy?

Gabyela.

Wyśreć, ale wkrótce powroci:

Rene

Czy wie? ... Zawiadomiasz go?

Gabyela

Owsyptkiem! Sprat biedny wu-
jarrek, - obudziłam go dlatego.

René.

I cóż powiedział?

Gabryela.

Och słowa! - Witał natychmiast,
napisał list i oddał go Emilii,
aby odniosła, - potem wychodząc
powiedział, aby się zatrzymała,
gdybyś przypieczętował i przysłał na niego
listek.

René.

Przedmy wyzawek! a przeci-
wnie prawo powiedziałem więcej,
on, który przepowiedział wyrost,
No.

Emilia

Dajmy temu pokój, - teraz to
niech najważniejsza, że jest tutaj, -

259
131

bedzie przypuszczajmniej miał po-
koj - nikt go dręczyć nie będzie,
a my tak pielęgnować go będzie-
my, że nie będzie nas opuszczać!

Reue.

O! i ja powstawałem to sobie, gdyś
powracał na naszą pościwą uli-
cę, której nie widziałem od tak
dawna! - co za miły spotkaj po
tym czasie! Znalazłem tu wszystko
tak, jak zostawiłem - radość mi
rosła ruciana - z brzością po-
ranku ci i sami ludzie stwierają
okiennice - pod domem naszym
spotkaniem dawna nasza uliczka -
ke - wszystko to na porór blake -

ale wruszyło mnie do głębi i tu -
tąj wruszyło w dawne miejsce -
stół, biurko - i portret - i ten por-
tret także.

Gabryela.

Mój wuj odebrał go.

René (wzruszony)

Idobrze wruszył! - Ten portret
wisi we właściwym miejscu - wru-
żyło, wruszyło jest w mojem miej-
scu i ty i Emilia .... tyłko ja
nie mam prawa być tutaj.

(oddala się ku głębi)

Gabryela

Dokład idziesz?

Rene

261
132

Odechodzę - nie chcę tu być, nie-
gnam was.

Gabryela.

O, nie odejdziesz tak nagle!

Skądże nagle ta myśl? co
ci się stało?

Rene

Co? - słowem, tu bardzo przy-
krych wyrzutów. Nie wyjeżdż
tutaj w domu! Pusić u mnie, pusić!

Gabryela.

Nie odejdziesz!

Gabryelo! Rene.

Gabryela

Oczywiście na pewno błąd, ramie -

może go popatrzyć ^{wsłownie} ~~po raz drugi~~?

Winięci nam cnotę swoją, którą
nam odjęli na całe dziecię nie-
sieny - i chęć odejść! to egoizm!
to wkurwienie z twojej strony! Ty na-
perysk do nas i nie masz prawa
odbierać nam sposobności skara-
nia ci naszego przywiązania.

(ruka mu się w objęcia)

Rene (wzruszony)

Drogie dziecię!

Gabyela

Owieprawdaż, że nie odzdręknę,
pozostaniesz z nami! przy mnie.

Rene.

O tak, tak, przysięgam ci!

Scena 2.

Ci - Genervix (w progu)

263
133

Genevoix. (w progu)

Otoż to vorumem!

Rene.

Wuj!

Genevoix.

Odwagi mój chłopce! wryscy Pil-
lerat i Genevoix staćci! niech
ryje „Stara Morkarda.”

Rene.

O mój drogi wuju! miates sturność.

Genevoix.

Nie mówimy już o tem, ale stalo
się, — myślimy o lekarstwie.

Rene.

Fakto, więc myślates o tem?

Genevoix.

1) Skoro się dowiedziatem od Ga-

brzyli o całym nieskręścinu - wysko-
rytem z torika - porwaniem kape-
lusz ...

Reue,

okłówa mi ...

Generoix.

Czy powiedziała ci i to, że dla
zapobieżenia bankructwa chci-
ta powrócić cały swój majątek,
posag!

Reue.

Wiedzieć dżiej!

Gabryela

Alte wyjarek nie chciał na to
porzucić.

Reue

Spodobałam się, mój ciuotku.
(są tu jej ręce z kapatem)

Genevix.

Kasa otwiera się o 10^{ty}, teraz
siódma, mamy więc trzy godzi-
ny czasu do wypłacenia 150
tysięcy fr. Rene.

To niepodobieństwo!

Gabyela

Naturalnie, jeżeli ~~ja~~ moich nie-
miedzy wzięć nie chcę.

Genevoix

Nie chcemy! Rene.

Onie!

Genevoix.

Postawiam się o pewien sposób
za pomoca mojego notariusza.

Podpisz ten dokument. (podajemy

papier stemplowany) Przewy-
żającego później:

Reue (podpisuje)

La pouca, notariusza?

Genevoix.

(skowa papier) Skamy 60.000 fr.

a o 11^{tej} będzie 40.000 w twojej

Kasie.

Reue (z radością)

10.000! to już zostaje tylko
trwania presji.

Genevoix.

O tę trwającą presję napisatem do
jednego z moich dawnych przy-
jaciół.

Reue

Do kogo?

Genevoix

Lazar go robacyt, le notarnie
stye, ie drwoni.

Rene

Kto' to jest?

Genevoix.

Kurpek L' etubepin.

Rene

On! ja nie szeg go widniec'.

Genevoix.

Dlaczego?

Rene.

L' etubepin! ten poerciwy
ertowick, przyredt waiveras na
obiad, a ja.....

Genevoix.

Chybaż, nie on o tem pamięta?

René (chcąc odejść)

Mój wuj!

Genevois (natrzymującego)

Lastui! (do wchodzącego L'Étubepina)

Perina) Próbuj keniwre!

Scena 3.

Cis - L'Étubepin

L'Étubepin

Spierwitem się, ile mogłem!

Wypitem mleko kapiące!

(Genevois ruszając Renego, aby

się pokłamał - L'Étubepin ścisła

Renego serdecznie na ręce) O! René!

269
136

biedny chłopiec! miej odwagę.
(Peue śiłka go ra vece nie ma-
gać przemowić)

Genevoix.

Cóż nam przypiszesz?

L' Aubepin

(dobywa wielki pupilares) Sta-
pisztes! przypis, co masz - więc
przypisaniem wszystko co ma-
tem w banku - będzie ołoto
50 tysięcy fr.

Genevoix.

50! - dobre!

L' Aubepin

A jeżeli Peue potrzebuje mego
podpisu, to stwórz mu obiedwo -

na reklamie.

Guevrais (do Renego)

Cór - nie dręchujesz nur?

Rene.

(bardzo wzruszony) O. ja ... mój

Boże ... wuj!

Gabryela.

Co jemu się stało?

Rene

On tyle dla mnie czyni... a ja...

(pada na fotel i wybuchła łzami,

podrywając twarz, Gabryela i Emi-

lia przybiegają do niego)

L'Ébénier

Co jemu jest?

Genevoix.

Ten obiad...

L'obéissance

A! to druccho! Wszak to naturalne - czasem ma się gości i nie chce się kogoś przyjąć - bytem niedyktretuy - nie przyjął nuni i dobrze zrobił.

Reue.

Lou nie jevre osharra! Pre-
sacz!

Scena 4.

Ciri - Gudin

Genevoix.

A! Gudin, w sam czas przy-
3) lewa - (główniej) Gdzie się nie -

was druziaj'?

Gudin

Jeżere mam sobolwiek gorzarki
i nic więcej.

Guevix.

Nieduż cztowiek! Chowy od weso-
wajwego wieczora! (Gt.) Czy mo-
żesz postawić w Karie Chandraja
na druzijny radek - i objąć Karę
Reuego?

Gudin

Właśnie dlatego przypredtem; An-
dreej opowiedział mi wszystko.

Reue.

(ścisła sprawa) Czy możesz pan

to ucygnić bez potrzeby?

273
138

Gudin

Przeciwnie - z przyjemnością.

Genevoix. (u.s.)

Powiedz stawy! przyprowadź do
domu jak pies. (G.) "Floty węg-
rel" ma wypłacić drania 150.000 fr.
oto jest gotówka 60.000, - 40.000 do-
starcę między 11^{ty} a 1^{sz} godzi-
ną, a resztę popołudniu - skrobi
więc o to, mój poczciwy Gudin,
aby wypłacić co najpilniejsze - a
prosić o cierpliwość reszty
osób - aby rysować czas do po-
południa.

Gudin

Gdźci na kucy?

Genevoix

Chudrej cię kaporadni.

Rene.

Onie, ja sam go kaporadni.

Genevoix.

Tem lepiej - ja brekam na pana

Loiseau - L'Chubepin spier

do banku. (do Chudreja) Spro-

wadzi im ~~pana~~ powoć.

Rene.

Stuz ci porciwy Gudiu. Do
wiadzenia wyjarku.

(wychodzi z Gudinem)

Genevoix (do Gabryeli

275
139
Która uwróciła się w pławce i porzuciła
torowuje się do myślenia z Emilią

Dokładnie wyśledzić?

Gabryela.

Do księcia.

Genevoix.

Do księcia?

Gabryela.

Prosić się, aby wszystko powstało
jako najlepiej! - Nie chcę
prosić mojej pomocy - staram
się więc być wam użyteczną,
jako mogę. Genevoix.

Idź moje dziecko - i ty Emilia -
ja zostanę w domu.

(Gabryela i Emilia wychodzą)

Scena 9.

Genevoix sam, potem Klara.

Genevoix.

Tam Loiseau nie nadejdzie prz-
dziej jał na podring - rejde na
dot, tam sieyphiwiej oczekiwac
go bedz. (obraca się i spotwiera Klara
ve, która wchodzi i zostaje w głębi)

Klara!

Klara.

(blada, rądynata) Tak! - czego
miera tu nie mci?

Genevoix.

Nie, biedne moje dziecko. Je-
stes tak blada ... wstruszona!

Klara.

277/140
Ostatni tak przedko.

Genevoix.

Jakto? z domu? - z odhrytych
głowa?

Klara.

Ostatni, mam powierzoną
pralnię! Wzrysy patrzyli na
mnie - a powornie nigdy nie
spotkali... więc biegłam... i
ledwo żyję.

Genevoix.

Uspokój się moje dzieci i na-
bierz odwagi - wszystko idzie
dobrze.

Klara (obajetnie)

Och!

Genevoix.

O tak, drogie dziecko - wyptacamy
i o bankroctwie nie ma jwi mowy!
czy styrysz?

Klara.

Styrysz! - a Rene.

Genevoix.

Rene powrócił do domu.

Klara

Wież nie wyperidramy? (prostrac-
rona) Zostajemy w Paryżu?

Genevoix.

Bez wątpienia! Cóż tobie jest?

Klara

Przytłum tutaj, aby wyjechać.
Ja muszę wyjechać!

Genevoix.

279
141

Cie rozumiesz mnie, moja córko -
porozumiesz się, że mamą pięnią -
dus i płaciny. .. dlaczego więc
wyjdziesz?

Klara.

Dlaczego? ... ~~prawda~~! - dla-
czego? ... o! ja jestem zgubio-
na.

Genevoix.

Zgubiona? - Czekaj Klaro -
moje dziecię ... moja córko -
jaś widzę. .. jest jeszcze coś,
o czym ja nie wiem - powiedz
mi wszystko - powiedz swoje -
nie opij - jesteśmy sami, mów
otwarcie!

Klara (betłowiec)

Ja... ja... nie mogę.

Genevoix.

Ołój Boże! — więc to coś tak
ważnego?

Klara.

(wybuchła śmiechem) Ołak... do-
~~tyć~~ ważne... Nie wyjecha-
łam w ciem... a ^{tuż} każda chwila bę-
dzie aresztowana.

Genevoix.

Aresztowana? — dlaczego?

Klara

Bo zabita w sztolce!

Ty! Genevoix.

Tat, ja. Klara

Genevois.

To niepodobna!

Klara.

Popatrz na mnie mój wyję - czy
wyglądam na kobietę obłąkaną?

Dziś o pierwszej w nocy wróciłem
do mnie pierwszy człowiek - a
w tej chwili nie wiem czy żyję,
nie mówi i nie rusza się!

Genevois.

O! Ale niesamowicie drżesz!...
co ty mówisz? - Chcesz
u ciebie tej nocy? Jakimże spo-
sobem?

Klara

238
Ah! jakim sposobem? Wredt
przez balkon!

Genevoix.

Nieveresliwa! - Marville, twój
kochanek?

Klara.

On nie był nigdy moim kochan-
kiem, lecz gdyu się dowiedzia-
ła tej uocy, że jestem oszukiwana
dla tej uędrnej dziewczyny - by-
łam pod roptywem spalonej kar-
dosi .. on wchodzi .. patrzy
na niego .. nie był trzeźwy.

Genevoix.

Ah!

Klara

283
143

Flakowik z opium stał na stole,
chwycił go i wypija od raru.

Genevoix.

Oh!

Klara.

Potem upadł na ziemię - ja by-
tam sama - od mojego okna do
jego mieszkania jestaledwo
kilka kroków, powiedziała tam więc
sobie: „będę miała dość siły, aby
go rawnie do jego pokoju.

Genevoix.

Le cor?

Klara.

Uczyłam to, - jak? - nie
wiem! Znalazłam się w jego
pokoju - widząc cięto jego na
ziemi, chciałam odebrać mój

list, w którym pisałam, aby przy-
szedł, - jego odwrotnością nęka opie-
wa mi się - trzymaj swój honor -
moje rycie - wyszysto! Wres-
tacy tracam jakiś mebel, który
pada "Toskotem! Światło uha-
ruje się w sąnednim pokroju - stu-
racy ustypat i wstał - miatam
male dwa tyle eram, aby wyjść nie-
postrejana. Wybiegam na ulice
bez kmystów ~~przywodzię do rozbite-
ra~~ - a uciekam od niego - py-
tam o drogę i bez nie czekając
na odpowiedzi, biegnę i stępnę na
sobą ciągle głosy ⁵ "Jestes ² rąbiana!"

285
144
~~veka nie otwiera i maui: Toj~~
drzew do wierzenia! - ~~Uciśnij!~~

~~lecz nie ujdzieś!~~ - jesteś rąbisko -
na! rąbisko! rąbisko!

Genevoix.

Genevoix nie, moje drzewo! Tak nie
genevoix nie jest.

Klara.

O tak! tak! Genevoix.

Ktoś wie? może on wie?

Klara

Onie, nie wie! (przewarowana)

A! Ktoś nadchodzi!

Genevoix.

Nie, nie! Klara

O - to oni ! - przychodzą mnie
uwieźć!

Genevoix.

Klano!

Klara

(w najwyższym porażeniu) Gw
wszystko stało się ! ... nadcho-
dzą ! aresztują ^{mnie} ! ułkuj mnie !
ułkuj ! (pada na fotel na pół
osłupiała)

Scena 6.

Cir - Poutarue.

Poutarue.

(ciężko, nie widząc Klary schowa-
nej za Genevoix) O nie ma tu
pani Pillerat ?

Genevoix.Nie ma. Poutanne.

Prakaję jej wśrędie.

Genevoix.

Czy przychodzić z bulwarów?

Tak. Poutanne.Genevoix.

Coi się tam dzieje?

Poutanne.

Prezry nietykane!

Genevoix.

Coi?

Poutanne.

Porzeczty dom! - wyprawadram
 się! - przepędzitem noc okro-
 pna! Gotowoby mnie spotkać

tabie niewierzęcie jak Renego
i Charilla! (oddala się cokol-
wied - poruszenie Klary)

Genevoix.

Cóż się stało panu de Charille?

Pontanne.

O prawda! ty nie wiesz, otóż
zrudnity nas kłopoty - rbiegamy,
baranowa, ja i wszyscy - i ra-
stajemy biednego Charilla na
rękach.

Genevoix.

(ściskając po raz jeszcze rękę Klary)

Umartego?

Pontanne.

Prawie.

Genevoix.

(nie spotkajmy) Jcór, czyż?

Poutanne.

Lypé.

Genevoix.

(j. w. - do Klary) Ah!

Poutanne.

Leharz przybiega i woła: „On
struty!” (poruczenie Klary) i ka-
rat mu dać jak najspierwiej

Kawy.

Genevoix.

Jcór?

Poutanne.

Oh, już nie wiem, bo skoro le-
harz upewnił, że jest uratowany,
odszedłem.

Genevoix.

(cisło do Klary) Uratowany!

(gł.) Ale dlaczego nie ukazał
pani Pillerat?

Portavue.

Jej maż chce z nią mówić, ale
stępuje jego kroki -

(odchodzi w głąb i otwiera drzwi)

Genevoix.

(cisło do Klary) Widzisz, nie żyje,

Klara.

Tak, ale porzano trućić! - a
mój list. ... A! mój Boże!
nie wiedzieć nic .. co ra
mek!

Rene (ra scena)

Klaro! Klaro!

Genevoix.

Twój mąż! ... zimnej krwi Kla-
ro! - odwagi moja córko!

Scena 4.

Ciri - Rene - Andrzej - Emilia -
Gabryela - L' Etubepin.

Rene

(wbiega naderpną) Klaro!
gdzie jest Klara?

Genevoix.

Jest tutaj. Rene.

(nie spostrzegła pomieszczenia iony,
patrzęła telegram z radością)

A! droga Klara! mój wuju!
wielka nowina!

Genevoix:

Cór?

René.

Ah, jakie szczęście! przegląda-
łem rz. Sudineu Księgi, gdy mnie
wzywano do pana de Marseille
gdzie czekał na mnie komisarz
policji. (poradzenie Klary, któ-
rą powstrzymał Genevoix) Przy-
biegam, rastaję biednego Mar-
silla na Torhu - a przy nim le-
karz, - komisarz wraca się do
mnie mówiąc: Przeprowadź

293
148

paua, - przybytem własciwie do
niego - ale dowiaduje się tu o
otruciu, więc musi się rąnąć cho-
rym (Klara niada) oto telegram
dla paua " - Lille - 5ta go-
drina! - Karjer - przystojny,
młody - awenturawy - "

Wszyscy (w pomieszczeniu)

Awenturawy!

Reue

Jego piękność go zgubiła - śledzo-
no go na ~~odroczu~~ ^{rapachem} perfumach.

Poutanue.

A piemiadre?

Reue.

Wszystkie przy nim.

Genevoix.

Wiktoria! - To rządzić nie -
pios! Ale Marsille?

Reue.

Wie gori mu radue nieberpie -
czenstwo, odrykat rnysty ru -
petnie - i nawet dowiodł tego.

Genevoix.

A to jask? Reue.

Czytatem mój telegram - a on
otwiera oczy, patrzy na mnie,
w sposób szerególny, podnosi
się na łóżku - i rażyna bêt -
Notac' nie wiem co o jallius bal -
Kanie, flakonie - a potem powtó -

295
149
wzięt dwa czy trzy razy z trwozą.

Ten list: 'jej list: 'Jaki list?

zapytał Komisarz - nie wiem,

odwrócił lekarz, - szukajmy. Za-

cheli więc szukać - lekarz spo-

starego na dywanie ławatek
papierów rozwinięty w gątkę - otwie-

ra, aby przeczytać - spoglądam

na Charilla, on rblade jak

trup, a nie mogąc przemówić

raczał drżącymi rękami dawać
znak, aby przedwieść, ale z taką

trwozą - że w tej chwili poruśko-

nięciem do lekarza wywołatem

mu list z wytknięciem: Przedmiej

pan - wszak widzisz, że on nie

chce, aby czytano.

Genevoix.

Invokantes'?

Reue.

Wypisac kawalkow.

(pomieszczenie Klary)

Genevoix.

Styrnyr? (Reue patrzy na rone,

ktora sie chwieje)

Klara (niewowol)

A! co na szczescie! mój Boze!

co na szczescie! (świeje się i

wpada na świeczki w try)

Reue

Co jej się stało? co znaczą te westchnienia?

297
150
Genevoix

Pisześ mi dracie! - silne wzm-
wienie - twój Karjer - pociecha -
jąca wiadomość! ... to bar-
dzo naturalne!

Rene

Klano! droga Klano!

Genevoix.

Uspokój się moje dracie! wysyt-
ko dobrze się słowem.

Klara

O mojej wujce!

Rene (do Klary)

Nie bedziesz się na mnie quie-
wać?

Klara

Tak co?

Rene.

La nuit ~~est~~ creuse, l'été est vert!

Klara

O nie, pręysiegam!

Genevoix.

(dobywa papier stemplowany z dru-
giej sceny) Teraz mówimy wy-

myśląc: „Ociek rzyje Klara

Stara Kowarda!”

Rene

Klara?

Genevoix

Przecież nie wyprzeżesz nowe-
go aktu spółki, który podpisales
przed godziną.

Rene

Nie, to był... Klara

DYREKCYA TEATRU HR. SKARBKA
WE LWOWIE
A. D.

Drogi wyjawku!

Genevoix

Alte jeszcze jedno rozstrzeżenie:
Za pięć lat muszę przyjechać do
spółki tego chłopca, (wskazuje
Andrzejka) który się nienie z Ga-
bryelą.

Rene.

To się rozumie.

Pontavice.

(u. s. patrzeć na nich) Odchodzą!
Te wprawdzie familijność kręć ple-
sią. (idzie do drzwi na palcach)

Genevoix.

A teraz dzieci - chodźmy na śnia-
danie! (do Emilii) Wszak mówi-
tem ci, że powrócą, ośmi powrócili
do starego godła.

Kawiec.

BIBLIOTEKA TEATRALNA
Własność Gminy, m. Lwowa.

